

3 Aruba

Aruba wil deposito
garantiestelsel
invoeren

8 Economie

Emiraten kopen
80 Franse straaljagers in
deal van 17 miljard euro

10 Wereld

Nederlandse overheid
hoeft reisadviezen
niet aan te passen

12 Sport

Basketballer LeBron
James na coronatests
weer terug in NBA

Ultimatum aan overheid

Vakbonden eisen uiterlijk vanmiddag antwoord op manifest salariskorting

ORANJESTAD — Vijftien vakbonden zeggen de overheid tot uiterlijk vanmiddag 17.00 uur de tijd te geven om antwoord te geven op hun manifest omtrent de salariskorting van 12,6 procent. Zij blijven erbij dat de korting per direct opgeheven moet worden. Zo verklaarde hun woordvoerder Edward Maduro (Sada) tijdens een persconferentie gistermiddag.

De persconferentie werd georganiseerd naar aanleiding van de reactie van de overheid afgelopen woensdag op het manifest. De overheid nodigde de vakbonden uit deel uit te maken van een commissie met enkele financiële experts, teneinde het conflict op te lossen. Maar zo'n commissie is minstens een jaar te laat, vinden de vakbonden, en ze willen dat er allereerst een einde wordt gemaakt aan de salariskorting. Dan pas zijn ze bereid om in een commissie te treden, aldus Maduro. Bovendien vinden de vakbonden die zich aansloten bij het manifest dat de vier vakbonden die niet meededen (STA, Topa, Sinba, ABV) geen zitting in de commissie mogen nemen. De vakbonden hebben besloten om bij hun eis te blijven en de overheid een ultimatum te geven, namelijk een antwoord voor vanmiddag 17.00 uur.

Het manifest werd vorige week donderdag 25 november tijdens een protestmars voor het bestuurskantoor aan premier Wever-Croes overhandigd. In het manifest eisten de vakbonden ten eerste om per 1 december de salariskorting op te heffen, en ten tweede dat alle toekomstige veranderingen allereerst onderhandeld worden met de vakbonden. De aanvankelijke reden voor de salariskorting was om Fase te bekostigen, maar aangezien Fase nu gestopt is moet de 12,6 procent salariskorting ook per direct stoppen vinden de vakbonden. De overheid maakte van haar kant eerder bekend dat het continueren van de salariskorting, ondanks het stoppen van Fase, noodzakelijk is vanwege de financiële situatie van het land. Volgens de overheid zou het een voorwaarde zijn voor toekomstige liquiditeitssteun

vanuit Nederland. Maar de vakbonden nemen geen genoegen met deze verklaring. "Wij hebben al twintig maanden meegewerkt en van onze kant gegeven, nu is het tijd dat de overheid van hun kant geeft", aldus Josephine Albertus, voorzitter van docentenvakbond Simar, die gisteren ook even aan het woord kwam.

Deelnemende vakbonden in het manifest zijn Trahadornan di Aruba (FTA), Sindicato di Empleadonan Publico y Privado di Aruba (Seppa), Sindicato di Maestronan di Aruba (Simar), Sindicato di Aduanero di Aruba (Sada), Sindicato di Polis Aruba (SPA), Sindicato di Trahadonan di Telecomunicacion (STT), Algemene Vakbond der Stafleden (Alvast), Independent Oil Workers Union of Aruba (Iouwa), Sindicato di Controladornan di Casino (Scca), Sindicato Independiente Web Aruba (Siwa), Union di Electricistas di Aruba (UEA) y Organizacion di Pensionadonan di Aruba (Oppa), Vereniging van werknemers met en individuele arbeids-overeenkomst in dienst van di WEB Aruba nv (VWI).

Hedendaagse kunst bij het archeologisch museum

Foto: Nadine Sules

ORANJESTAD — 'Fissures: Memento Mori and Vanitas in the art of Belinda de Veer' is vanaf maandag 6 december in de verschillende ruimtes van het Nationaal Archeologisch Museum te zien. De Veer werd uitgenodigd om te exposeren door curator Renwick Heronimo, die verschillende raakvlakken zag met het onderzoek 'Manteniendo herencia biba den tempo' waaraan hij werkt voor het museum. Zie ook pagina 5: 'Confrontatie met vergankelijkheid en de verbinding met het verleden'.

Teleurstelling over nucleair overleg met Iran

WENEN — Europese diplomaten hebben teleurstelling en bezorgdheid uitgesproken over de voortgang van de gesprekken over het herstellen van het atoomakkoord uit 2015 met Iran. Zij concluderen na een nieuwe gespreksronde van vijf dagen in Wenen dat het regime in Teheran toch weer grote veranderingen heeft voorgesteld die eerder gesloten compromissen onderuit zouden halen.

Sommige daarvan zijn volgens hen niet te verenigen met het akkoord en het is onduidelijk hoe de kloof kan worden overbrugd. Er was ook geen doorbraak verwacht. De gesprekken, die vijf maanden hadden stilgelegen, krijgen naar verwachting volgende week een vervolg. Volgens de Iraanse buitenlandminister Hossein Amir-Abdollahian verlopen

de gesprekken 'goed, maar op alle sporen langzaam'. Diplomaten uit Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, Rusland en China bemiddelden in de Oostenrijkse hoofdstad tussen Iran en de Verenigde Staten. Die stapten in 2018 onder toenmalig president Trump uit het akkoord dat beperkingen oplegt aan het Iraanse nucleaire programma en legden

Foto: wikimedia

Hossein Amir-Abdollahian

Iran weer zware sancties op. Het fundamentalistische regime voerde zijn atoomprogramma vervolgens op. De nieuwe regering in Washington wil dat de Iraniers

hun nucleaire programma zodanig aan banden leggen dat de ontwikkeling van kernwapens buiten bereik blijft. De Iraanse machthebbers eisen dat de VS sancties intrekken.

Australiër lokaal besmet met nieuwe variant

SYDNEY — Australië heeft vandaag de eerste lokale besmetting met de Omikron-variant van het coronavirus geregistreerd. Het gaat om een scholier in Sydney die positief testte op de variant, zonder zelf recentelijk in het buitenland te zijn geweest.

De gezondheidsautoriteiten van deelstaat New South Wales melden dat de scholier voor zover bekend ook niet recent in contact was

geweest met iemand die was teruggekeerd uit het buitenland. In Australië zijn tot nu toe negen andere besmettingen

met de Omikron-variant gesignaleerd, maar het ging in alle gevallen om terugkerende reizigers. De scholier en zijn familieleden zijn uit voorzorg in quarantaine geplaatst en de school is gesloten. In Australië worden dagelijks zo'n 2000 coronabesmettingen gemeld.

Besmettingsrisico met Omikron 3x hoger

Foto: Shutterstock

JOHANNESBURG — De Omikron-variant van het coronavirus geeft een drie keer hoger risico op besmetting dan de al zeer besmettelijke Delta-variant, melden Zuid-Afrikaanse gezondheidsinstellingen. Zij zeggen bewijzen te hebben dat de Omikron-variant mensen die eerder

zijn besmet en immuun zouden moeten zijn voor Covid-19 opnieuw kan besmetten. Het onderzoek is nog niet beoordeeld door andere wetenschappers en is daarom nog niet gepubliceerd. De nieuwe variant is inmiddels in tientallen landen vastgesteld en heeft geleid

tot reisbeperkingen vanuit zuidelijk Afrika. In Zuid-Afrika werd Omikron vorige week ontdekt. De verwachting is dat die variant de komende maanden dominant gaat worden. Hoe ernstig de ziektesymptomen zijn in vergelijking met eerdere varianten is nog onduidelijk.

Shell mag naar olie zoeken voor kust Zuid-Afrika

GRAHAMSTOWN — Olie- en gasconcern Shell mag seismisch onderzoek doen voor de oostkust van Zuid-Afrika om naar olie te zoeken. Dat heeft een Zuid-Afrikaanse rechter bepaald. Greenpeace en andere milieuorganisaties wilden het onderzoek voorkomen omdat het schade zou toebrengen aan de natuur en aan de dieren die daar zwemmen, zoals walvissen.

De rechter vond de bewering dat er onherstelbare schade zou ontstaan 'op zijn best speculatief'. Shell zou afgelopen woensdag beginnen aan het onderzoek, dat vijf maanden duurt. Dat zorgt voor veel lawaai in

de oceaan op een plek waar walvissen bijeenkomen om te paren. De activistische aandeelhoudersorganisatie Just Share liet eerder al weten dat het onderzoek grote impact zal hebben op de kwetsbare natuur in het gebied en het moet worden gestopt.

In de Zuid-Afrikaanse hoofdstad Kaapstad zijn protesten geweest. Een woordvoerder van Shell zei eerder dat het bedrijf zich inzet voor veiligheid en naleving van de regels, en aan alle wettelijke verplichtingen heeft voldaan. "Shell en andere exploitanten hebben al veel soortgelijke onderzoeken voor de kust van Zuid-Afrika veilig voltooid", aldus de woordvoerder.

Omikron-besmettingen in New York

NEW YORK — In de Amerikaanse staat New York zijn vijf besmettingen met de nieuwe Omikron-variant vastgesteld. De gouverneur van de staat, Kathy Hochul, meldde dat gisteren. "Laat me duidelijk zijn: dit is geen reden tot ongerustheid. We wisten dat deze variant eraan zat te komen en we hebben de middelen om de verspreiding te stoppen", aldus Hochul in een tweet.

De Omikron-variant werd woensdag voor het eerst in de VS vastgesteld, gisteren kwamen er al een tweede en derde geval bij. Met de vijf New Yorkse besmettingen erbij gaat het om acht besmettingen in totaal.

Dagelijks lopen gemiddeld 82.000 Amerikanen een coronabesmetting op. Dat is een daling vergeleken met vorige week.

Vlinders profiteren van hitte in de stad

BRUSSEL — Stadsvlinders doen er langer over om in de overwinteringsmodus te gaan dan hun tegenhangers op het platteland. Ze hebben zich aangepast aan de warme stedelijke omgeving en blijven langer rondvliegen. Zo brengen ze een extra generatie nakomelingen voort, zo meldt de nieuwsdienst *IPS*.

Een nieuwe Belgisch-Zweedse studie, onder leiding van bioloog Thomas Merckx van de Vrije Universiteit Brussel (VUB), toont voor het eerst dat populaties stadsvlinders zich evolutionair hebben aangepast. Pas later in het jaar beginnen dag- en nachtvlinders die leven in de stad aan hun overwinteringsfase.

Steden zijn over het algemeen warmer dan het platteland. Hierdoor ontstaat er voor insecten in steden een langer groeiseizoen.

Dat is de periode die voor hen warm genoeg is om zich te kunnen voortplanten. Veel insecten, waaronder dus verscheidene dag- en nachtvlinders, profiteren van zo'n langer groeiseizoen en brengen zelfs een extra generatie voort.

Van rups tot vlinder tot aan de winter

Ook genetisch laat zich dat in sommige exemplaren al zien, zegt Merckx. "Dergelijke evolutie kan heel snel gaan: in vijf tot tien jaar tijd kunnen er al genetische aanpassingen zijn. Het is een misverstand dat evolutie altijd honderden jaren zou vergen."

Bij insecten is het tijdstip om in de overwinteringsfase te gaan sterk afhankelijk van hoe lang een dag duurt. Uit de studie blijkt dat rupsen van de stedelijke populaties zich ook nog bij kortere daglengte – dus later op het seizoen – ontwikkelen tot volwassen vlinders. Dat

Stadsvlinders hebben zich genetisch aangepast aan de warme stedelijke omgeving. Zij gaan later in wintermodus en produceren zo een extra generatie nakomelingen.

Foto: Shutterstock

is veel minder het geval bij rupsen op het platteland. Door de hogere temperaturen in de stad kan een

extra generatie volwassen vlinders zich vaak toch nog succesvol voortplanten voor de winter intreedt. De stu-

die stelde dus vast dat de stadsvlinders zich succesvol aangepast hebben aan de stedelijke omgeving.

Steden als motor voor evolutie

Het onderzoek spitte zich toe op twee soorten vlinders: het klein geaderd witte en de klaverspanner. Ze

komen voor in de Zweedse hoofdstad Stockholm en in de Finse hoofdstad Helsinki, maar ook op het platteland rond deze steden.

Bij beide soorten zagen de onderzoekers een gelijkaardig patroon om pas later op het seizoen in wintermodus te gaan. "Het is dus aanne-

melijk dat zulke evolutionaire aanpassingen zouden kunnen voorkomen in tal van soorten die erin slagen om in steden te overleven", zegt Merckx.

Stedelijke omgevingen werken in dit geval dus als motor voor evolutionaire aanpassingen, concludeert hij.

ROCOCO PLAZA
FLEAMARKET #ONE
ZONDAG 5 DEC 9am
Shop open 9am-1pm
+ binnenvlooiemarkt
OPEN Ma-Za 10-1
ZATERDAG CHARITY
MARKET/GarageSale
Start 9@RococoPlaza
Info whatsapp 741-5640

Hierbij wordt bekend gemaakt het besluit van de Aandeelhoudersvergadering gehouden op 30 november 2021 tot ontbinding van de vennootschap:

Niederrheinische Hypotheken und Finanzierungsgesellschaft A.V.V.
(in liquidatie)

De vereffenaar
EuroTrust International N.V.
Watapanastraat 7, Ponton, Oranjestad, Aruba.

CBD
=Gezondheid

Beschikbaar in:
Benu DA, Botica di Servicio.

@wellnessaruba

AMIGOE

Om onze Verkoopafdeling te versterken, is Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. op zoek naar een:

Freelancemedewerker (m/v) afdeling verkoop en administratie

- Minimaal MBO opleiding
- Zelfstandig, flexibel en resultaatgericht
- Goede beheersing van het Nederlands, Engels en Papiaments
- Sterke communicatievaardigheden in het Nederlands
- Minimaal beschikbaar en vindt het niet erg om in de avonden en/of weekenden te werken
- Ervaring Debiteurenadministratie
- Verkoop ervaring
- Ervaring met computerprogramma's
- Ervaring met Adobe In Designprogramma's is een pré
- Visie en doorzettingsvermogen
- Goede contacten binnen de lokale commerciële sector
- Eigen vervoer

Wij bieden aantrekkelijke commissie, auto en telefoonvergoeding.
Loon is afhankelijk eigen verkoop en interesse!

Graag ontvangen wij je reactie zo spoedig mogelijk.
Stuur je cv met motivatiebrief in het Nederlands naar gwilllems@amigoe.com.

**END OF
THE YEAR
CLEAN UP**

DIA 4 Y 5 DI DECEMBER
ENTRE 8AM PA 3PM

LO TIN BAKI DISPONIBEL
PA TIRA SUSHI NA E
SIGUIENTE LOCALIDADNAN

LOCALIDAD

SAN NICOLAS - ARUBA STORE
POS CHIKITO - VELD DI UNIVERSAL
SANTA CRUZ - SPORT HALL
BARCADERA - PARKIETEN BOS
PARADERA - VELD DI ROOI AFO
DAKOTA - VELD DI MALBORO
MADIKI - CENTRO DI BARIO PLAYA PABOW
NOORD - SCOL FELIPE B TROMP

SETAR
Creando Conexión

Aruba wil deposito garantiestelsel invoeren

Foto: MinPC

ORANJESTAD — In het parlement maakte de minister van Financiën, Xiomara Maduro (MEP), bekend dat zij een ontwerp maakt voor een deposito garantiestelsel (DGS). Zo'n stelsel moet ervoor zorgen dat spaarders bij een bank hun geld niet kunnen verliezen als de bank in de problemen komt. Dit stelsel is een onderdeel van de hervormingen in het Landspakket van het Caribisch Orgaan voor Hervorming en Ontwikkeling (Coho).

Voor een dergelijke bescherming van spaarders is in Nederland een garantiefonds ontworpen waar de banken gezamenlijk geld inleggen dat gebruikt kan

worden als een bank in de problemen komt of omvalt. Daar geldt een maximumbedrag van 100.000 euro. Dat betekent dat een bedrag van maximaal 100.000 euro

vergoed wordt op het spaargeld, waarbij schulden van de klant aan de bank van dat maximumbedrag worden afgetrokken. In 2017 is een DGS ingevoerd op de BES-eilanden, al geldt daar een veel lager gegarandeerd bedrag, namelijk 10.000 dollar. In de toelichting bij die invoering van het DGS staat overigens in een voetnoot vermeld dat Aruba ook al bezig is met een DGS. Die invoering heeft hier dus een aantal jaren vertraging opgelopen.

Hoeveel de banken moeten inleggen in het garantiefonds, is afhankelijk van het bedrag dat klanten ingelegd hebben. Het Nederlandse fonds is groot genoeg om een failliet van de meeste banken te kunnen opvangen. De vier grootste Nederlandse banken zijn echter 'too big to fail', daar is de omvang van het garantiefonds niet toereikend. De garantie blijft wel gehandhaafd door de Centrale Bank, maar er zijn andere, aanvullende maatregelen nodig.

De invoering van het DGS staat beschreven in het onderdeel 'D. Financiële sector' van het Landspakket. Daarin is te lezen dat 'er modernisering plaats vindt van bekende tekortkomingen in wet- en regelgeving, in ieder geval invoering van een DGS'. Volgens de planning van het Coho moet Aruba de plannen voor het DGS op 15 december klaar hebben.

Oorspronkelijk was het de bedoeling de Landsverordening op 1 februari 2022 in te laten gaan. Daarbij werd al het voorbehoud gemaakt dat de procedures van het parlement en de tijd die nodig is voor advisering voor vertraging kunnen zorgen.

Premier Wever-Croes reageert op kritiek:

‘Ontwikkelaars Secrets hebben hun woord gegeven om aan voorschriften te voldoen’

ORANJESTAD — Volgens premier Evelyn Wever-Croes (MEP) voldoet het geplande Secrets Hotel in San Nicolas aan alle voorschriften, zo zegt zij in een persbericht. Afgelopen dinsdag vond er een bijeenkomst plaats tussen de ministerraad en de Martinon-groep, ontwikkelaars van het omstreden project.

De ontwikkelaars gaven een uitgebreide presentatie en er werden onderwerpen besproken zoals het naleven van wetten, het milieu, en banen voor lokalen. De huidige uitdagingen werden ook naar voren gebracht, onder meer veroorzaakt door de coronacrisis, zoals bijvoorbeeld de transportprijzen en de stijging van prijzen van materialen.

Terughoudend
De premier stelt in het bericht dat ze aanvankelijk terughoudend was over het hotel omdat het zo'n groot project is, en vanwege de herhaaldelijke belofte in het verleden om het gebied te ontwikkelen die nooit werden waargemaakt. Aangezien het project gebouwd zal worden in een belangrijk natuurgebied, zegt de premier

gedurende het jaar meerdere bijeenkomsten te hebben gehad met de ontwikkelaars om hun plannen en inzet te beoordelen en te monitoren. Volgens de premier hebben de ontwikkelaars bovendien 'hun woord gegeven om aan de voorschriften te voldoen'. "Ik denk dat deze ontwikkeling San Nicolas tot economisch aantrekkingspunt zal maken voor ons land. En daarom steun ik het project ook", aldus Wever-Croes.

Het enthousiasme van de minister-president wordt overigens niet gedeeld door een aantal bewoners van

Seroe Colorado. Zij vinden het gebouw niet passend bij de huidige bebouwing en hebben er op verschillende manieren al tegen geprotesteerd, ook bij de rechter. Het massale gebouw staat te dicht bij de bestaande woningen, vinden zij. Volgende week staan zij opnieuw voor de rechter om een schorsing te vragen van de bouwvergunning. Een groot hotel op die plaats is niet passend volgens de bewonersgroep, zij zien liever een aantal kleinere boetiekhotels die zo gebouwd kunnen worden dat ze passen bij de huidige bebouwing.

Foto: Nadine Sides

Het hotel in aanbouw in Sero Colorado.

Politie vindt lichaam in ontbinding op strand noordkust

ORANJESTAD — Het Korps Politie Aruba (KPA) kreeg gisteren om 11.04 uur een melding dat er een lichaam zou liggen bij de Boc'i Braza aan de noordkust, gelegen in Vader Piet. Een patrouille die ter plaatste

kwam constateerde dat er inderdaad een lichaam lag op het strand, in verregaande staat van ontbinding. De Recherche van district San Nicolas, de Technische Recherche en een officier kwamen ter plekke om on-

derzoek te doen. Op beelden zijn ook enkele zwemvesten te zien, wat er mogelijk op kan wijzen dat het gaat om iemand die illegaal aan land probeerde te komen. Het is onbekend of het gaat om een misdrijf of ongeluk. De Ami-

goe nam contact op met met de woordvoerder van het Openbaar Ministerie (OM) om te horen hoe het onderzoek verloopt. Daar kwam geen reactie op voor het ter perse gaan van deze editie.

Medewerker OM aangehouden

ORANJESTAD — Gisteren is een medewerker van het Openbaar Ministerie (OM) door de Landsrecherche aangehouden. De betrokkene wordt verdacht van valsheid in geschrifte en/of verduistering.

De Landsrecherche doet in opdracht van de procureur-generaal verder strafrechtelijk onderzoek. Tegelijkertijd is een disciplinair onderzoek gestart. In het

kader van het disciplinaire traject is betrokkene de toegang tot het Openbaar Ministerie ontzegd. "In het belang van het onderzoek worden er nu verder geen

mededelingen gedaan", aldus het OM. Volgens berichten in verschillende media zou het om een vrouw gaan die op de administratie van het OM werkt, in betere tijden een 'Lotto-miljonair', nu vooralsnog in hechtenis op het politiebureau van San Nicolas.

Arubaanse luchthaven breidt uit, maar niet voor meer passagiers

Foto: Sharina Henriquez

ORANJESTAD — De luchthaven uitbreiden om duurzamer te worden, lijkt een tegenstelling. Maar volgens directeur Joost Meijs van de Arubaanse luchthaven Reina Beatrix gaat het hen niet om meer passagiers aan te trekken. "Het is nu te krap en de bagagefaciliteiten zijn onder de maat. Daarom is de uitbreiding nodig."

De duurzaamheid zit in het ontwerp van de nieuwbouw zoals dikkere muren waardoor het binnen koeler blijft en ook een nieuw bagagesysteem dat volgens Meijs per koffer veel minder energie verbruikt. Harde cijfers kan de directeur op dat moment niet geven over de besparingen en energie-efficiëntie. Dat schrijft Sharina Henriquez voor het Caribisch Netwerk. In een mail een paar dagen na het interview is het antwoord: "Er is uitgerekend dat in totaal de energieprestatie met 45,3 procent verbetert." Het gebouw krijgt namelijk als 'eerste op het eiland' het label LEED gold, een Amerikaanse certificering voor energie- en milieuvriendelijk bouwen. Maar het is altijd afwachten of na de bouw de bezuinigingen ook echt gebeuren. Bovendien is nog steeds niet duidelijk hoeveel energie de luchthaven exact bespaart ten opzichte van het verbruik nu.

zijn. "Die moeilijke discussie moet eerst door de overheid en toerismesector gevoerd worden. Als ze meer passagiers willen, dan moeten we dat faciliteren en als luchthaven uitbreiden. Maar we moeten voorzichtig zijn met pieken." De Arubaanse regering heeft in haar pas gepresenteerde regeerprogramma staan dat ze geen grote aantallen toeristen meer wil aantrekken, maar inzet op (minder) toeristen die meer uitgeven. Alleen blijkt het beleid tegenstrijdig, want ze wil ook het aantal vluchten uitbreiden. Daarnaast blijven nieuwe hotels de deuren openen met duizenden nieuwe hotelkamers om te vullen. Meijs zegt zelf 'helemaal op de lijn te zitten' dat Aruba niet alleen focust op aantallen bezoekers. "Want we weten hoe druk het kan zijn en ook de negatieve effecten van een heel vol eiland." Hij zegt verder dat meer gekeken kan worden naar het beter verspreiden van de aantallen en de passagierspieken, die nu voornamelijk in de weekenden zijn, te vermijden. "Dus je doelgroep verdelen in plaats van elke keer maar op de Amerikaan te zitten die op zaterdag aankomt en op zaterdag ook weer weg-

gaat. Dat creëert een enorme piek. Toch, we moeten blijven oppassen dat we niet heel veel aantallen creëren uiteindelijk."

Geen verbod op vervuillende vliegtuigen
Duurzaamheid ziet de directeur ook in de gesprekken die hij nu aan het voeren is met luchtvaartmaatschappijen om elektronisch te gaan vliegen. "Op korte afstand, zoals tussen de eilanden in het Koninkrijk de industrie stimuleren om elektrisch te vliegen. En voor de lange afstand op biobrandstof." Of de Arubaanse luchthaven straks vervuillende vliegtuigen gaat weren, daarover zegt Meijs: "Zolang de vraag ernaar is, moeten we oppassen met een verbod. Het duurt ook nog wel één of twee decennia voordat de luchtvaart is overgestapt. Maar we denken eraan om bijvoorbeeld traditionele vliegtuigen meer te laten betalen dan schonere. Met het extra geld kan je weer je eigen infrastructuur verduurzamen of andere duurzaamheidsinitiatieven op het eiland stimuleren."

Drukke luchthaven
De luchthaven Reina Beatrix is één van de drukste in de Caribische regio met voor de coronacrisis meer dan 2,5 miljoen passagiers gebracht door 27 luchtvaartmaatschappijen. Sinds de crisis is dat flink gedaald maar inmiddels is het herstel zo'n 70 procent van het aantal voor de pandemie.

Oefening ‘Caribbean Poacher’ gestart op Curaçao

Ongeveer 140 militairen van de Koninklijke Landmacht oefenen momenteel op Curaçao. De eenheid zal voornamelijk (schiet)oefeningen houden en (grensverleggende) activiteiten uitvoeren op het eiland. De oefening ‘Caribbean Poacher’ duurt van 1 tot 10 december.

Ze zijn deze week gestart met een acclimatisatieprogramma om te wennen aan onder andere de temperatuur en luchtvochtigheid van Curaçao.

De eenheid bestaat grotendeels uit zogeheten ‘verkenners’, die tijdens inzet de ‘oren en ogen’ van de commandant zijn. Deze taak dienen zij overal ter wereld uit te kunnen voeren, zo ook in warme gebieden. Door het uitdagende terrein en de klimatologische omstandigheden is Curaçao bij uitstek geschikt om de militairen een uniek oefenprogramma te bieden. Naast het trainen van hun vaardigheden zullen de militairen fysiek en mentaal hun grenzen verleggen in een voor hen nieuw gebied. Dit alles ten behoeve van het kunnen functioneren in onbekende omstandigheden, het vertrouwen krijgen in zichzelf en collega’s en het versterken van het eenheidsgevoel.

Verkenningsseskadron
De militairen zijn geen onderdeel van de permanente aanwezigheid van de Compagnie in de West van Defensie in het Caribisch gebied. De oefenende eenheid bestaat grotendeels uit militairen van 43 Brigade Verkenningsseskadron (43 BVE), waar een deel van 44 Pantser Infanterie Bataljon Regiment Infanterie Prins Johan Willem Friso (44 Painbat RI PJWF) aan toegevoegd is. Alle eenheden zijn onderdeel van 43 Gemechaniseerde Brigade gelegerd op de Johannes Postkazerne in Havelte, Nederland.

Foto's: DEFCARIB

Is studeren in Nederland jouw doel?
Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!

www.amigoe.com
582-4333

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

VACATURE:
ICT Support Engineer (m/v)

Aantal uur: 40
Standplaats: Oranjestad, Aruba
Verwachte startdatum: per direct / op zo kort mogelijke termijn

Functieomschrijving
Voor onze vestiging op Aruba zijn wij op zoek naar een ervaren ICT Support Engineer. Je bent het aanspreekpunt voor eindgebruikers op ICT gebied. Daarnaast ben je ook bekend met Microsoft Client/Server omgevingen.
Je neemt meldingen aan, registreert deze en geeft er prioriteit aan.
Vervolgens voer je de wijzigingen door en ben je verantwoordelijk voor het beantwoorden van vragen van gebruikers.
Vanuit Aruba leveren we remote support aan onze relaties in Nederland, Aruba en Curaçao. Voor onze relaties op Aruba lever je ook on-site support en indien nodig kunnen er ook projecten op locatie worden uitgevoerd. Het salaris is afhankelijk van de opleiding en ervaring tot maximaal Afl 5.000,00 bruto per maand. Daarnaast krijg je 20 vakantiedagen, 8% vakantiegeld, een laptop, telefoonvergoeding en reiskostenvergoeding.

Je beschikt verder over:

- een sterke sociale én professionele communicatiestijl;
- aangezien de meeste werkzaamheden plaatsvinden voor onze relaties in Nederland, is het van belang dat Nederlands je eerste taal is en je deze uitstekend beheerst;
- een vloeiende beheersing van de Engelse taal in woord en geschrift;
- minimaal 3 jaar relevante werkervaring op het gebied van operationele IT werkzaamheden waarbij kennis van Windows 10, Microsoft 365 en Windows Server een vereiste is;
- bij voorkeur certificeringen van Microsoft of CompTIA;
- een geldig rijbewijs en in het bezit van eigen vervoer.

Interesse?
Heb je interesse in bovenstaande functie? Dan nodigen wij je graag uit om direct te solliciteren. Stuur hiervoor je motivatiebrief, geschreven in het Nederlands, met daarin gedetailleerd je ervaring op de verschillende ICT vlakken omschreven en CV naar info@graficom.com, ter attentie van Barend van den Berg.

GOBIERNO DI ARUBA

ARBEIDSMARKTREGISTRATIE 2022

1. Tur nos 4 formularianan di AMR 2022 lo ta riba nos website: www.dpl.aw entrante **dialuna 15 di November 2021**.
2. Entrante **dialuna 29 di November 2021** te cu **diabierna dia 17 di December 2021** lo por entrega AMR 2022 sin cu mester haci un cita. Orario pa entrega ta di **8:00 am te cu 11:00 am**.
3. Entrante **20 di December 2021** lo mester traha un cita via e email: dpl.arbeidsmarktregistratie@aruba.gov.aw
4. **Departamento di Arbeidsmarktregistratie** ta pidi pa tene e siguiente puntonan aki na consideracion pa asina nos por garantisá un servicio optimal y efectivo ora di pidi pa un cita via email;
  - a. Cuanto AMR 2022 lo kier bay entrega.
  - b. Nomber completo di e compania(nan).
  - c. Den ki sector e compania(nan) ta resorta: **ALGEMEEN – HOTEL- BOUW of SCHOONMAAK/TUINIER/BEWAKING**.
  - d. Ken lo ta e persona di contacto cu lo bay entrega e AMR 2022 pa compania (nan):
Directeur - Gemachtigde v/h Bedrijf - Consultant – Advocaat Kantoor - Accountantskantoor of Andere.
  - e. Number, number di telefon of celular y email adres di e persona di contacto/ gemachtigde.
  - f. Lo ricibi un email bek di e Departamento di AMR confirmando riba ki fecha y ora lo mester bin **entrega** e AMR 2022 na DPL.
6. Entrante di e aña aki lo mester entrega e file di AMR 2022 **personalmente na DPL-O'Stad** situa na Engelandstraat #33.
7. Departamento di Arbeidsmarktregistratie ta pidi pa tene e siguiente rekisitonan aki na consideracion dia cu bin **entrega** e AMR 2022;
  - a. Tur e formulario nan lo mester wordo entrega **getypt**.
  - b. Zorg pa tur e documento nan (file completo) ta firma cu **pen blauw**.
  - c. Zorg pa tin un Camara di Comercio (KvK) valido na momento di entrega, mirando cu DPL ta uza e mesun validez cu tin poni riba e KvK, esta **30 dia**.
  - d. Trece un copia di e email cu a haya e cita.
  - e. Trece un copia di e prome pagina (Checklist) pa asina DPL por stempel e cu a ricibi e documento nan.
  - f. Ta importante pa e persona **autorisa** cu ta bin entrega e AMR 2022, presenta cu un **ID** pa e por registra na balie.
8. Na tur **Consultant – Advocaat Kantoor – Accountantskantoor** cu lo kier entrega AMR 2022 pa un otro compania, sea asina bon di entrega prome pa propio compania y te ora cu haya e aprobacion di AMR 2022, e ora lo por traha un cita pa un otro compania.
9. Si acaso **no lo por entrega e AMR 2022 personalmente** ariba e **fecha y ora** cu a haya e cita, lo mester traha un cita **di nobo** via e email.
10. **Ultimo dia cu lo por entrega e AMR 2022 lo ta dia 29 di Juli 2022.**

 Departamento di Progreso Laboral DPL

Losse Verkooppunten

Super Food Supermarket

Citgo Seroe Blanco

Citgo Boulevard

Citgo Sta. Cruz

S. Chow Supermarket

Ling & Sons Supermarket

Plaza Book Shop (Dakota)

Wei Ming Supermarket

Fa Yang Supermarket

New Food Center

N.G. Supermarket

Expositie Fissures van Belinda de Veer

Confrontatie met vergankelijkheid en de verbinding met het verleden

ORANJESTAD — In het Nationaal Archeologisch Museum van Aruba is vanaf maandag 6 december het werk te zien van kunstenaar Belinda de Veer. De expositie ‘Fissures’ omvat zo’n dertig werken, waarvan ruim twintig schilderijen maar ook objecten en installaties en maakt onderdeel uit van het onderzoek ‘Manteniendo herencia biba den tempo’ waaraan curator Renwick Heronimo werkt voor het museum.

door onze verslaggever
Nadine Salas

“Een fissuur is een opening die gepaard gaat met pijn of geweld”, verklaart De Veer aan deze krant. “In mijn werk is het eigenlijk meer figuurlijk bedoeld. Dat je van één bepaald gevoel overgaat naar een ander gevoel in confrontatie met hele erge dingen die veel impact hebben. In dit geval met ziekte, dood, verlies van mensen die je liefhebt. Dat was de *trigger* voor mij om deze expositie te doen.”

Invloed

Het meeste werk is gemaakt voor de coronapandemie, drie tot vier jaar eerder. Hoe heeft de pandemie invloed gehad? “Het thema was er al en het is gewoon zo gekomen dat de hele wereld in één klap op een dramatische wijze met dit soort thematiek is geconfronteerd. Maar ze kwamen gewoon samen. Dat is ook een reden dat het hier hangt, omdat het heel actueel is. Terwijl ik het niet bedoeld had in het kader van Covid-19, maar meer in het kader van mijn eigen ervaring”, verklaart de kunstenaar.

Ik hoop dat de bezoekers heden-dagse kunst appreciëren en erkennen dat het op Aruba heel erg leeft. Maar ook hoop ik dat het thema bespreekbaar is. Omdat het heel moeilijk is om dit soort gevoelens te uiten of te be-

schrijven. Het gaat over de confrontatie dat je eens moet doodgaan, vergankelijkheid en de transitie van leven naar dood.”

Uitnodiging

Curator Heronimo kreeg een uitnodiging van de kunstenaar om te komen kijken naar het werk. “Hij zei dat het precies paste in het project van het museum om de geschiedenis van Aruba in kaart te brengen en de verbinding met je verleden en voorvaderen, thema’s waarmee ik zelf al heel lang bezig ben. Daar is het museum nu ook mee bezig. Ze vonden het goed passen omdat het ook te maken heeft met vergankelijkheid en de verbinding met je voorvaderen.”

De curator werkt sinds vorig jaar aan het tweejarige project ‘Mantenimdo herencia biba den tempo’. “Dus eigenlijk kijk je naar de archeologie, de monumenten, en alle daarbij behorende ervaringen en geschiedenis, persoonlijke geschiedenissen en verhaallijnen die daarbij zouden kunnen passen”, legt hij uit. Aan de hand van onderzoeken naar de familie Ecury van wie het complex was en verschillende onderzoeken in verband met archeologie, koloniale geschiedenis en de huidige tijd, kijkt hij hoe de waardestellingen blijven veranderen in de tijd. “Hoe een indiaan in het verleden keek naar natuur, is weer anders dan hoe wij op dit moment kijken naar

Foto: Nadine Salas

Een van de installaties van De Veer in de expositie.

natuur”, geeft de curator als voorbeeld van waardestelling. “Toen ik werd uitgenodigd door Belinda om haar schilderijen te bekijken, dacht ik: wacht even, dit heeft echt een raakvlak met de geschiedenis van vergankelijkheid, de *passage of time*, de *experience*, de relatie van de ene generatie naar de andere en *transmittance*, hoe het erfgoed

van de ene generatie op de volgende wordt overgedragen. En dat heeft ook weer te maken met de tijd, vergankelijkheid en dood. De expositie van Belinda was letterlijk bezig met de ideeën van vergankelijkheid, vragen over leven en dood, *Memento Mori* en *Vanitas*, wat in kunst heel belangrijke stromingen

zijn. Die ook heel erg passen bij het gegeven van een monument dat vergankelijk is en wordt gerestaureerd, er wordt nieuw leven ingeblazen.

Reflectie

“Ik heb haar uitgenodigd want ik dacht: dit past helemaal in die context. Toen we de werken hier plaatsten zagen we dat het een heel mooi raakvlak had met haar persoonlijke geschiedenis, met de geschiedenis in de tijd van generatie naar generatie en vergankelijkheid en verschillende thematieken die zij naar boven brengt. Maar tegelijkertijd was het ook een hele actuele reflectie van dit moment.

Van de pandemie en de confrontatie met de dood die heel erg aanwezig is in haar werk. En die wij eigenlijk, als gemeenschap en als wereld, op dit moment dagelijks meemaken. Normaal zou je even nadenken of je dit thema wil exposeren, maar het is op dit moment hartstikke actueel. Want haar persoonlijke confrontatie en ook de isolatie waar ze de laatste twee jaar doorheen is gegaan vanwege deze expositie, was ook op de een of andere manier direct gerelateerd aan de vragen over leven en dood waar wij met z’n allen mee te maken hebben op dit moment. Dus het was een perfecte match.”

De expositie is te bezoeken vanaf maandag 6 december tijdens de openingstijden van het museum van maandag tot en met vrijdag van 09.00 tot 16.30 uur. Het is mogelijk om de expositie te bezoeken met een school, of met een groep een rondleiding te krijgen samen met de kunstenaar. Hiervoor kan contact worden opgenomen met waarnemend museumdirecteur Pancho Geerman via dir.mana.ave@gmail.com of telefoon 582-8979. De expositie duurt tot en met vrijdag 1 april.

29e editie Ronde van Aruba zaterdag van start

ORANJESTAD — Morgenavond om 20.00 uur start de 29e editie van de Ronde van Aruba. De hardloophwedstrijd, een begrip op Aruba, wordt georganiseerd door het Bureau Sport van de Marinierskazerne Savaneta. Door de Covid-situatie is het evenement alleen toegankelijk voor de hardlopers zelf, het wordt bezoekers afgeraden te komen.

Er zijn verschillende afstanden mogelijk, waaronder 18, 36, en 72 km. Verreweg de meest lopers doen de Ronde met een estafetteteam, maar er zijn ook deelnemers die de Ronde als duo lopen of zelfs alleen. In totaal hebben zich voor deze editie 660 lopers ingeschreven, waarbij er 151 estafetteteams zijn. Hoewel de Ronde van Aruba vroeger voornamelijk een militaire aangelegenheid was, is het dat allang niet meer, en is er een breed deelnemersveld. Toch lopen er nog steeds veel militairen mee, waaronder van het Korps Mariniers, de Arumil, Curmil en de Ko-

ninklijke Marechaussee. “We zijn al lang geleden begonnen met de voorbereidingen, en toen de inschrijving geopend werd, was deze in een recordtijd volledig vol”, aldus sergeant Johan Roover, hoofdorganisator van het

evenement. “Dat laat wel zien hoe groot het animo is om mee te doen.”

Covid-19

Er zijn tal van maatregelen genomen om het evenement Covid-verantwoord te laten

plaatsvinden. De autoriteiten van Aruba hebben met al deze maatregelen hun goedkeuring verleend aan het evenement. De Marinierskazerne Savaneta is alleen toegankelijk voor de deelnemende sporters.

Zo gek nog niet

Depressief

Alex de Bruijn (1987) is vader van drie en psychiater bij Respaldo. In deze wekelijkse column werpt hij zijn blik op psychiatrie met als doel mensen laten zien dat een bezoek aan een psychiater net zo normaal is als naar de fysiotherapeut of internist gaan. Reacties of vragen zijn welkom via: arubaredactie@amigoe.com

De meest voorkomende ‘stoornis’ in de GGZ wereld-wijd en nog nooit heb ik er een artikel aan gewijd. Oeps. Tijd om dat recht te zetten!

Allereerst weer dat woordje ‘stoornis’. Want wanneer is iets een normale reactie, en wanneer vinden we het zo afwijkend dat er behandeling nodig is? Bijvoorbeeld, iemand die net gehoord heeft dat een goede vriend ongeneeslijk ziek is, daarnaast al jaren financiële problemen heeft en al jaren op een plek werkt waar hij gekleineerd wordt en waar hij overladen wordt met vervelende klusjes. Die wordt in de ochtend wakker en voelt zich somber, heeft weinig zin in de dag en kan zomaar moeilijk een reden vinden om uit bed te komen, heeft moeite een betere toekomst voor zich te zien en kan ook nog eens vaak slecht slapen omdat hij piekert over zijn schulden. Leg ik de criteria van een depressieve stoornis ernaast dan voldoet hij daar aan. Maar moeten we zo’n reactie nou echt een stoornis of een ziekte noemen?

Nee, denk ik niet. De behandeling van het beeld wat ik beschrijf moet je ook eigenlijk niet bij de psychiater zoeken. Misschien niet eens bij de psycholoog. Het liefst poogt de huisarts wat ‘gezonde adviezen’ te geven. Wijs in de richting van maatschappelijk werk voor hulp bij de financiën (Directie Sociale Zaken doet dat hier). Geef leefstijladviezen als sporten en gezond eten, motiveer iemand om weer wat meer plezierige dingen aan de dagen toe te voegen. Geef adviezen over slaaphygiëne (zoals dat heet) om te

kijken of de nachten weer wat beter kunnen worden (geen cafeïne na zes uur ’s avonds, geen beeldschermen in de slaapkamer, u kent het wel). Of wat zelfs een keurige optie kan zijn in dit soort gevallen: doe helemaal niets. Want een groot deel van de lichtere depressies klaren met een aantal maanden vanzelf weer op.

Nee, anders wordt het als het doorschiet. Als de hersenen écht niet meer willen. Dan krijg je hele andere beelden: serieus gebrek aan energie, vrijwel niet meer slapen, geen enkele positieve emotie meer kunnen ervaren, een bijna waanachtig negatief toekomstperspectief (‘dit kan nooit meer beter worden’) en gedachten aan de dood of zelfs aan zelfdoding. Wat we van deze heftige depressies weten is dat er daadwerkelijk bepaalde afwijkingen zijn te vinden in het functioneren van de hersenen. En deze afwijkingen verklaren voor een groot deel het onvermogen van deze mensen om nog te reageren op de goedbedoelde ‘kom op joh, zo erg is het niet’ of de ‘iedereen heeft wel eens een slechte dag’, of het klapstuk: ‘waarom ga je niet gewoon eens wat leuks doen?’. Deze depressies zijn wat mij betreft met recht een ‘hersenziekte’ te noemen.

Te behandelen is het vaak wel. Voor wat betreft de ernstige beelden: medicatie of psychotherapie (net zo effectief, behalve als iemand zo ziek is dat psychotherapie simpelweg niet meer binnen kan komen), combinaties daarvan als het nog niet wil lukken. Gaat

het dan nog niet beter dan wordt behandeling steeds minder psychologisch en steeds meer dokterachtig. Medicatie kan worden opgebouwd van minder ingewikkeld naar steeds ingewikkelder omdat we weten dat de kans groot is dat je uiteindelijk iets vindt wat aanslaat. Bewandel je deze zoektocht met kennis van zaken dan is het prima veilig, maar mensen moeten zó verschrikkelijk veel geduld hebben... stel je voor dat je zo ongeloflijk slecht voelt. Je start met een behandeling om na vier weken te concluderen dat het niet werkt. Afbouwen en overgaan op een andere behandeling kost je zo weer twee weken om vervolgens nog eens vier weken later weer te concluderen dat het niet aanslaat. Vele maanden ben je zo kwijt. Lukt het met therapie en pillen echt niet dan is er nog het ongeveer laatste redmiddel ECT (elektroconvulsie therapie). Dat kent u al, van een eerder artikel.

Maar wat ik dan een interessante vraag vindt: waar komt deze ziekte toch vandaan? Deze ‘depressie-epidemie’? Hoe kan het dat dit wereldwijd miljoenen en miljoenen mensen per jaar treft? Zit het in onze genen? Of... hebben we misschien een maatschappij gecreëerd waarin zoveel van ons gevraagd en verwacht wordt dat ook de gemiddelde mens vroeg of laat tegen de lamp loopt?

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

	1	4						
		9	7					
3	8			5	6			
	7				2		9	8
		3				5		
8	2		1				7	
			9	3			1	7
					7	9		
						4	5	

Commissarisuitgaven Ennia excessief en onzakelijk

WILLEMSTAD — De (standaard)vergoeding voor commissarissen bij Ennia c.s. bedroeg rondom de overname van Ennia in 2005/2006 bruto 52.780 gulden per jaar. Onder Hushang Ansary vertienvoudigde voor sommige lokale commissarissen dat bedrag. In het rijtje prijken bekende namen. De vraag is alleen wat ze voor dat geld deden. Volgens de rechter hoegenaamd niets.

Het vonnis van maandag waarin Ansary en oud-bestuurders door het Gerecht in Eerste Aanleg aansprakelijk zijn gesteld voor 1,1 miljard gulden was het gesprek van de dag. Kort gezegd werd onder zijn bewind het bedrijf financieel uitgehold door onder meer onverantwoorde investeringen, waardoor uitkering van de polissen in gevaar kwam. De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) heeft als toezichthouder al aangekondigd met de inning te zijn gestart, waaronder de commissarisbeloningen.

Een commissaris houdt toezicht op het beleid en de uitvoering van het beleid van een onderneming namens aandeelhouders en stakeholders. Bijvoorbeeld het toezicht houden op kwaliteit

en integriteit van de financiële besluitvorming, maar ook op de effectiviteit van de risicobeheersings- en controlesystemen. Het rijtje commissarissen in het vonnis heeft dat niet of nauwelijks gedaan. Naast dochter Nina Ansary staan onder anderen de Amerikaanse ex-minister van Defensie, wijlen Frank Carlucci in het rijtje; de ex-minister van Justitie van Sint Maarten Richard Gibson; oud-Korpodeko-directeur Clark Gomes Casseres en oud-gouverneur en oud-president van de rechtbank, Jaime Saleh. De raad van commissarissen (RvC) van Ennia Holding vergaderden twee tot drie keer per jaar.

Bonussen
In een memo over de commissarisvergoedingen over 2006 staat vermeld dat de

bestaande commissarissen, evenals de nieuwe, een bedrag dienen te ontvangen van netto 6250 dollar (11.375 gulden) per kwartaal. In de periode 2006 tot en met 2018 zijn aan (een aantal van) de commissarissen van de RvC van Ennia Holding naast de vergoedingen ook bonussen toegekend. In totaal is aan commissarissen aan vergoedingen en bonussen een bedrag van 18,6 miljoen gulden toegekend. Daarvan wordt nu 14,2 miljoen gulden teruggevorderd, want de oorspronkelijke standaardvergoeding van 52.780 gulden per jaar is volgens de rechter niet te laag. Het veelvoud daarvan na de overname en het beperkte aantal bijeenkomsten (twee tot drie per jaar) roepen daarom vragen op over de ratio van en rechtvaardiging voor deze vergoedingen.

Supermarkt
Door Ansary, zijn dochter Nina en oud-bestuurders Abdallah Andraous, Ralph Palm en Gijsbert van Doorne is op dat punt niets aangevoerd, anders dan het al eerder verworpen ‘supermarkt-

Commissaris	periode	totale beloning (NAf)
Nina Ansary	2009-2018	1.301.380
Frank Carlucci	2006-2018	1.573.738
James Crystal	2006-2018	1.573.738
Robert de Paus	2016	67.420
Richard Gibson	2006-2014 en 2018	7.771.303
Clark Gomes Casseres	2008-2016	1.560.150
Jack Kemp	2006-2009	281.479
John Macomber	2006-2018	1.573.738
Jaime Saleh	2008-2018	2.956.557

verweer’. Kort gezegd komt dit verweer van Ansary erop neer dat een bestuurder van Ennia c.s. eenzelfde mate van zorgvuldigheid zou moeten betrachten als een bestuurder van een ‘kleine supermarkt’. Bij de beoordeling van de gestelde buitensporigheid van de uitgaven is volgens de rechter van belang dat Ennia met circa 50.000 polishouders weliswaar voor Curaçaose begrippen een grote verzekeraar was, maar voor, bijvoorbeeld, Amerikaanse of Nederlandse

begrippen een zeer kleine verzekeraar. Ansary heeft geld van Ennia gebruikt alsof het (rechtstreeks) zijn eigen geld was, alsof Ennia inderdaad een supermarkt (in de vorm van een eenmanszaak) betrof. Als gevolg van dit onrechtmatig handelen heeft Ennia schade geleden.

Excessief
Uit de stukken blijkt ook niet dat door de commissarissen – De Paus uitgezonderd – bijzondere inspanningen zijn

verricht. Voor wat Nina Ansary betreft blijkt zelfs in het geheel niets van enige activiteit ten behoeve van Ennia. De conclusie kan volgens de rechter dan ook geen andere zijn dan dat ook ten aanzien van de commissarisvergoedingen er sprake is geweest van excessieve, onzakelijke uitgaven. Tegen de hiervoor omschreven achtergrond van waarschuwingen door onder meer CBCS en het grote concentratierisico, had geen redelijk handelend en op zijn taak

toegeruste bestuurder deze excessieve betalingen kunnen doen, aldus het vonnis.

Verwijt
Nog daargelaten de vraag of de van een RvC te verwachten onafhankelijkheid daarmee niet in gevaar werd gebracht. De bestuurders treft ernstig verwijt. Dat geldt ook voor Nina Ansary in haar hoedanigheid van commissaris, die immers op de hoogte was van de excessieve beloning.

Moderno Egg Farm met nieuwe vergunning

WILLEMSTAD — Moderno Egg Farm is met een nieuwe vergunning operationeel. De kippenuitwerpselen van dit bedrijf worden opgehaald en op een andere locatie tot landbouwcompost verwerkt. Dit deedle minister Dorothy Pietersz-Janga (MFK), belast als de portefeuille Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN), gisteren aan de Staten mee.

De GMN-minister maakte haar opwachting in de Staten om vragen over haar beleid te beantwoorden. Deze werden door parlementariërs maandag in de eerste ronde van de begrotingsbehandeling aan haar gesteld.

Voorafgaand aan de beantwoording van die vragen, legde Pietersz-Janga een korte verklaring af. Ze gaf aan dat het GMN een van de grootste ministeries is, waarbij zij met haar beleid verantwoordelijk is voor het welzijn van mensen en dieren alsook moet zorgen voor natuur en milieu. In dat opzicht verklaarde de GMN-mi-

nister dat er veel uitdagingen zijn en dat ze in de uitoefening van haar ministerschap behalve kritiek ook complimenten krijgt. Ze zette uiteen dat ze dan ook van de Staten én van de bevolking een eerlijke kans en de ruimte wil krijgen om het land op een volwaardige manier te kunnen dienen.

Na die verklaring ging ze in op de eerder gestelde vragen van Statenleden, te beginnen met die van MAN-parlementariër Giselle Mc William die meer wilde weten over de financiële stand van zaken bij GMN. Hierop gaf Pietersz-Janga aan dat toen ze minister werd, er diverse rechtszaken liepen tegen de regering. De meeste rechtszaken werden door de regering verloren. Zo wonnen het Cura-

cao Medical Center (CMC), het Advent Ziekenhuis, het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos), huisartsen en tot slot ook twee medisch specialisten.

Van alle rechtszaken ging die van Moderna Egg Farm niet door, omdat de regering met dit bedrijf buiten de rechtszaal om tot een schikking kwam. Er werd hierbij een Memorandum of Understanding (MoU) getekend. In dit kader heeft de kippenboerderij een akkoord gesloten met het bedrijf BioMClue om de kippenuitwerpselen op te halen en op een andere locatie te verwerken tot landbouwcompost. Dit beperkt de stankoverlast in de buurt van Moderno Egg Farm, terwijl de lokale landbouw wordt voorzien van compost. Pietersz-Janga verklaarde dat door te schikken de productie van eieren voor de lokale consumptie én voor de export gegarandeerd was. In combinatie met dit gegeven werd in de tussentijd een nieuwe vergunning verstrekt aan Moderno Egg Farm.

Manuel: Misverstand over nieuw personeel

DEN HAAG — De ophef over nieuw personeel bij het Curaçaohuis is het gevolg van een misverstand en foute informatie. Dat zegt de gevolmachtigde minister van Curaçao, Carlson Manuel (MFK), in een toelichting aan de Amigoe. Hij vindt het bovendien zorgelijk dat er vertrouwelijke stukken lekken en persoonlijke gegevens van mensen zo openbaar worden.

Volgens de uitgelekte documenten deed Manuel een verzoek voor de aanstelling van vier nieuwe mensen, namelijk zijn broer Carlton Manuel, Eferem Mambi, Radjiv Betrian en Carla Ponsioen-Provence. Het ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening gaf vier keer een negatief advies over de verzoeken. In drie gevallen ging het niet om kritische functies en voor één benoeming ontbrak de ervaring. Premier Gilmar ‘Pik’ Pisas (MFK) tekende toch een besluit van de Raad van Ministers om hen in dienst te nemen. Volgens de gevolmachtigde minister zijn Mambi, Betrian en zijn broer Carlton geen nieuw personeel van het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister,

maar medewerkers van de gevolmachtigde minister. Het is volgens hem niet ongebruikelijk dat leden van een nieuwe regering vijf tot zeven naaste medewerkers hebben, die na een zittingstermijn ook weer vertrekken. “Een advies van de directeur Human Resources en Organisatie was dus niet nodig,” zei hij. Manuel heeft zijn twijfels over het negatieve advies over de aanstelling van Ponsioen-Provence. Dat was weliswaar een kritische functie, maar ze zou niet de juiste opleiding en/of ervaring hebben voor de functie van directeur. Volgens Manuel heeft ze echter ruim dertig jaar relevante ervaring. Ze is aangesteld om als interim-directeur orde op zaken te

stellen zodat er vervolgens via een openbare procedure een directeur kan worden gezocht. Manuel merkt op dat hij de nieuwe medewerkers ook echt nodig heeft. De vaste medewerkers van het Curaçaohuis zijn de laatste weken vaak ziek en afwezig, waardoor hij mensen tekort komt voor beleidsplannen of projecten voor Curaçaoënaars in Nederland. In alle gevallen gaat het om medewerkers met voldoende ervaring en opleiding, die hun salaris en toeslag ook echt verdienen. Salarissen die hoog liggen in Antilliaanse gulden, zijn de helft in euro's. De ophef had deels betrekking op de gespannen sfeer bij het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister. Zo zou Manuel nauwelijks contact hebben met het personeel. Manuel bevestigt dat er sprake is van spanningen op het Curaçaohuis. Inmiddels is er een mediator ingeschakeld die de relatie tussen de gevolmachtigde minister en het personeel moet verbeteren.

MFK zwijgt over GMN-minister

WILLEMSTAD — Een standpunt van de coalitiepartijen over de positie van Dorothy Pietersz-Janga (MFK), minister van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN), was vanmorgen nog niet officieel bekend. Sithree ‘Cey’ van Heydoorn, voorzitter van MFK, wilde geen antwoord op deze vraag geven.

Alles lijkt erop dat MFK hun minister Pietersz-Janga niet laat vallen. “Wij laten ons niet door coalitiepartner PNP onder druk zetten. Als zij eruit gaat, dan is dat omdat wij dat doen, niet omdat de andere partij druk uitoefent. Zo werkt dat niet bij ons”, aldus verklaarde een MFK-Statenlid vanmorgen nog aan de Amigoe. Het wordt daarom waarschijnlijk afwachten tot

vrijdagavond, wanneer er gestemd wordt over de begroting 2022 en coalitiepartner PNP, of een partij in de oppositie weer een motie van wantrouwen indient. Het is nog even afwachten.

De behandeling van de begroting vindt al de gehele week plaats. Woensdag beantwoordde de GMN-minister vragen van de Statenleden. Gisterochtend werd achter

de schermen druk overleg gevoerd binnen de coalitiepartijen MFK en PNP over de positie van de minister sinds het laatste incident, waarbij zij een brief aan de vereffenaars van Stichting Bureau Ziektekostenvoorzieningen (SBZV) stuurde met de opdracht om alle rechtszaken alsook besluiten tegen voormalige bestuurders stop te zetten. De uitgelekte brief kwam haar op veel kritiek te staan. De coalitiepartijen MFK en PNP distantieerden zich openlijk van de handelwijze van de minister.

De afgelopen week werd in een spoedvergadering van het parlement een motie

van afkeuring aangenomen, een motie van wantrouwen haalde het niet. De fractie van PNP verliet bij het stemmen de zaal. Nu wordt er terdege rekening mee gehouden dat morgen, na afloop van de begrotingsbehandeling, er een nieuwe motie van wantrouwen tegen haar zal worden ingediend.

Premier Gilmar ‘Pik’ Pisas wees dinsdag bij het beantwoorden van vragen erop dat de GMN-minister haar verantwoordelijkheid in deze zaak heeft genomen en dat de zaak hersteld zal worden.

Crisisteam:

‘Regels QR-code zijn duidelijk genoeg’

WILLEMSTAD — De regels voor de QR-code zijn duidelijk. Ook voor restaurants en hotels. Het crisisteam besprak dinsdag de zorgen die door hotelorgaan Chata en restaurantvereniging CRA zijn uitgesproken. Laatstgenoemden meenden dat er onduidelijkheid is wanneer een evenement een hoogrisico-evenement kan worden. Volgens het crisisteam is het beleid helder en speelt het nemen van de eigen verantwoordelijkheid ook een belangrijke rol.

Dat zegt Corinne Leysner van het crisisteam desgevraagd. De QR-code is een bewijs dat je volledig bent gevaccineerd tegen het coronavirus en het moet het risico beperken om erg ziek te worden en in het ziekenhuis te belanden, mocht iemand toch besmet raken. Het geldt voor evenementen met een hoog risico, waar meer dan honderd mensen zijn, waar de muziek harder staat, waar alcohol wordt geschonken en waar mensen geneigd zijn om dicht op elkaar te gaan staan. Bij happy hours bijvoorbeeld, of een concert. Uitbaters en organisatoren die zich niet aan de regels houden door niet op de QR-code te controleren, riskeren een boete.

Dit is volgens het crisisteam allemaal niet van toepassing op wat Chata en CRA noemen als zorg en waarover ze, na een vergadering met het crisisteam, recent een brief met vragen stuurden. Leysner: “De vereiste QR-code bij hoogrisico-evenementen tonen op dit moment aan dat het beleid werkt, want de huidige coronacijfers laten zien dat het hier niet weer de pan uitrijst, zoals op Bonaire bijvoorbeeld, waardoor de zorg weer overbelast dreigt te raken.”

Praktisch
Chata-directeur Helen Seferinas-Rojer liet vorige week tegenover deze krant weten dat de zorgen over enkele praktische zaken gaan rondom de huidige regels voor de QR-code. “Een van onze zorgen is dat een restaurant of lobby van een hotel al gauw meer dan honderd personen telt. Het begint niet als hoogrisico-evenement, maar transformeert daar als het ware wel in. Het zijn echter niet de hoogrisico-evenementen als zodanig waar het crisisteam in onze ogen zijn beleid op stoelt. De uitleg en interpretatie is in onze ogen niet duidelijk gecommuniceerd, want volg je de huidige regels letterlijk, dan is dit in enkele gevallen niet uitvoerbaar in de praktijk. Een deel van de zorg betreft ook het niet-gevaccineerde personeel. Zij worden nu alleen ingezet bij laagrisico-evenementen. Zij tellen wel mee.” Leysner zegt dat de zorgen besproken zijn in de vergadering en dat de conclusie is dat het beleid rondom de QR-code duidelijk is. “In restaurants moeten de tafels nu ook al verder uit elkaar staan; er zitten mensen uit één gezelschap samen, vaak uit één huishouden. Als alle tafels bezet zijn, kan je er geen extra

tafels bij zetten om meer gasten te ontvangen. Dat is één van de eigen verantwoordelijkheden van het management. Het personeel, dat van tafel naar tafel loopt, moet verplicht een mondkapje dragen. Dat geldt ook voor de manager of eigenaar. Bovendien hebben veel restaurants en eetcafés ook een buitenterras waar men op afstand van elkaar in de open lucht kan eten.”

Voor wat betreft een hotellobby komt het ook weer niet zo vaak voor dat daar zich meer dan honderd mensen tegelijkertijd bevinden. En ook dan is er weer de eigen verantwoordelijkheid, zoals het handhaven van de sociale afstand, al dan niet door de beveiliging van het hotel, zegt het crisisteamlid. Chata of CRA hoeven er ook niet voor te vrezen dat het controleteam van het ministerie van Economische Ontwikkeling (MEO) streng zal handhaven als er 102 mensen zich in een ruimte bevinden, in plaats van het maximale aantal van 100, als blijkt dat het management zich aan alle andere coronaregels houdt. Leysner: “De QR-code is ingesteld om het risico op besmetting te beperken, of, als het dan toch gebeurt, dan in ieder geval minder zwaar ziek te worden zodat je niet in het ziekenhuis belandt. Het is ingesteld om de zorg te ontlasten. Als burger blijf je ook een eigen verantwoordelijkheid houden. Als er te veel mensen bij een happy hour op elkaar staan, dan ga je toch ook ergens anders staan waar het rustiger is?”

Rustplaats Luis Brión weer schoon

WILLEMSTAD — De laatste rustplaats van de Venezolaanse verzetsstrijder Luis Brión ter hoogte van de Joodse begraafplaats Blenheim is weer schoon. Amigoe berichtte hier enkele weken geleden over. Het graf was overwoekerd waardoor de rustplaats niet meer zichtbaar was en dit werd door velen als een schande beschouwd. Vrijwilligers onder leiding van Tico Vos hebben de omgeving schoongemaakt zodat alles nu weer netjes is.

Meer gemak voor mensen die prik halen bij Kompleho Deportivo

KRALENDIJK — Nu de belangstelling voor de boosterprik toeneemt, neemt de afdeling Publieke Gezondheid extra maatregelen voor alle mensen die naar het sportcentrum komen voor de booster- of de coronaprik. Vanaf morgen worden extra tenten en stoelen voor de wachtenden buiten geplaatst.

Ook worden de mensen gesplitst in twee rijen. Een rij voor 70-plussers die op afspraak de boosterprik komen halen en een tweede rij voor de personen die zonder of met afspraak voor de eerste of de tweede coronaprik komen. Bij Kompleho Deportivo Jorge Nicolaas zijn extra mensen aanwezig om te helpen met het invullen van de

gezondheidsverklaring en er zijn extra tafels geplaatst.

Personen die de boosterprik, de eerste of de tweede coronaprik willen, moeten eerst deze lijst met vragen invullen. Een dokter bekijkt dan of ze geprikt kunnen worden. Bij het sportcentrum is ook een persoon aanwezig die erop let of het niet te druk

wordt. Als dit gebeurt, dan kunnen mensen die dat willen later op de dag terugkomen.

Burgers die een afspraak willen maken voor de boosterprik kunnen tijdens kantooruren bellen met 0800 0900. Het is niet mogelijk om de boosterprik zonder afspraak te krijgen. Vanaf nu komen personen van zestig jaar of ouder ook aan de beurt om de boosterprik te krijgen. De zorgmedewerkers hebben vanaf deze week al de gelegenheid om de boosterprik te halen.

Saba start boostercampagne op 8 december

De boostervaccinatie vindt plaats op de ambulanceafdeling van de Saba Cares Clinic.

THE BOTTOM — Saba start volgende week woensdag zijn booster Covid-19-vaccinatiecampagne met het vaccineren van inwoners van zestig jaar en ouder.

Het ministerie van Volksgezondheid heeft contact opgenomen met personen van zestig jaar en ouder voor een afspraak om hun boostervaccinatie met het Moderna-vaccin te krijgen. De vaccinatie locatie is de ambulanceruimte bij de Saba Cares Clinic in The Bottom. De vaccinatiecampagne wordt gecoördineerd door het Vaccin Management Team met leden van Saba Cares en de GGD.

Inwoners van Saba met een ernstig aangetast immuunsysteem hebben al een derde dosis van het vaccin gekregen, noodzakelijk geacht omdat bij

sommige personen met een laag immuunsysteem twee volledige doses van het vaccin mogelijk niet zo effectief zijn als bij personen met een normaal immuunsysteem.

Amtenaren van de afdeling volksgezondheid wezen erop dat het volkomen veilig is voor mensen om het vaccin voor de derde of boostervaccinatie te krijgen, ongeacht het type Covid-19-vaccin dat ze eerder hebben gekregen. Tussen de laatste Covid-19-vaccinatie en de booster moet minimaal zes maanden zitten. Voor degenen die de reguliere grieprik krijgen, moet er twee weken zit-

ten tussen de reguliere grieprik en de Covid-19-booster. Voor de boostervaccinatie krijgen mensen de helft van de Moderna-dosis die bij de eerste en tweede injectie is gegeven. Een halve dosis is voldoende om de bescherming tegen Covid-19 te behouden. Bijwerkingen kunnen optreden na een booster, zoals dit ook het geval kan zijn na de eerste en tweede dosis. Personen onder de zestig krijgen later informatie over wanneer en waar de booster wordt gegeven. Saba heeft een zeer hoge vaccinatiegraad: 1455 personen van achttien jaar en ouder, zo'n 90 procent van de bevolking, is volledig gevaccineerd. Hiervan zijn 380 personen zestig jaar en ouder.

Nieuwbouw buitenschoolse opvang Statia start volgend jaar

ORANJESTAD — Naar verwachting wordt in de tweede helft van 2022 gestart met de nieuwbouw voor het Out of School-programma op Sint Eustatius. Het gebied dat is bestemd voor de realisatie van dit gebouw is gelegen in Lynch, ten noorden van de Governor de Graaff-school.

Het Openbaar Lichaam Sint Eustatius is verantwoordelijk voor de realisatie van het project; de taak is gedelegeerd aan de Directie Sociaal Domein. Een projectteam coördineert de input van de gebruikers van het gebouw in de recent gestarte ontwerpfase en coördineert in een later stadium de bouw. Regeringscommissaris Alida Francis zei trots te zijn dat het eiland dit stadium heeft bereikt. "Naar verwachting start de bouw in de tweede helft van 2022."

Na inspectie van de bestaande gebouwen die in gebruik zijn voor buitenschoolse opvang-programma's en na gesprekken met de belanghebbenden, werd duidelijk dat de huidige gebouwen niet passen bij de visie en missie van de programma's. Daarnaast voldoen de gebouwen niet aan de kwaliteitseisen zoals gesteld in de Basisverordening kinderopvang.

Vlnr: Siem Dijkshoorn (projectcoördinator voor de realisatie van de nieuwbouw), Alida Francis (regeringscommissaris), Angela Dekker (projectmanager Best4Kids) en Edwin Meyer Viol (architect).

Het Openbaar Lichaam is eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van deze programma's, zoals vastgelegd in deze verordening. Voor Statia is een van de belangrijkste aspecten van dit programma de kwaliteit van de gebouwen. Dit is de reden waarom het proces is gestart met het ontwikkelen van plannen voor een gebouw voor de Buitenschoolse Programma's. Edwin Meyer Viol, de architect die de opdracht heeft gekregen om het gebouw te ontwer-

pen en de aanbestedingsdocumenten op te stellen, is momenteel op Statia om de belangrijkste belanghebbenden te ontmoeten.

Centra

Er zijn drie centra in Statia die buitenschoolse opvang bieden: Mega D Jeugdstaking, Daughters of the King en Academic and Professional Training Center (A+). In 2019 is het programma BES(t)4KIDS voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba gestart met als doel de alge-

hele kwaliteit van de kinderopvang te verbeteren. Het wordt gefinancierd door het ministerie van Sociale Zaken en Arbeid, het ministerie van Onderwijs en Cultuur en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Het programma richt zich op kinderen tussen de zes en achttien jaar, buiten schooltijd. De verwachting is dat de programma's in de toekomst door zo'n driehonderd kinderen zullen worden gebruikt.

Avondklok na rellen op Saint Martin

MARIGOT — Préfet Serge Gouteyron heeft in samenwerking met de gendarmerie gisteren een avondklok ingesteld voor Sandy Ground van 21.00 tot 05.00 uur vanochtend. Indien nodig wordt deze verlengd.

In de wijk is alle verkoop van benzine verboden. Deze beslissingen volgen op het geweld en het vandalisme dat de afgelopen dagen is losgebarsten in Sandy Ground en Baie Nettle. Een gendarme werd gisteren in het been geschoten en verschillende anderen raakten gewond.

De préfet bevestigde ook dat er versterkingen van de gendarmerie zullen worden aangevoerd; menselijke en materiële middelen. De préfet ontmoette woensdag bedrijfsleiders, leden van

Brandende autobanden gisterochtend op de weg buiten Le Pirate in Sandy Ground.

de Economische, Sociale en Culturele Raad en vicerector Michel Sanz om de onstabiele

situatie te bespreken. Gouteyron vertelde verslaggevers in niet mis te verstane

bewoordingen dat 'de wetteloosheid van de straat moet stoppen; genoeg is genoeg'.

Verkoop olieballen van start

WILLEMSTAD — De eerste olieballen gaan bij Goisco aan de Schottegatweg Noord al over de toonbank. Het is een traditioneel Nederlandse lekkernij voor de feestdagen. Een in olie gebakken gistproduct met krenten en rozijnen. Het is nu nog wachten op de verkooppunten bij Van Den Tweel, Mijn Broodje en Building Depot. Behalve olieballen zijn ook appelflappen en beignets erg in trek in de decembermaand.

Foto's: Edeel Sambo

Grotere verantwoordelijkheid burgers bij bron- en contactonderzoek

KRALENDIJK — Burgers hebben nu een grotere rol en verantwoordelijkheid bij het bron- en contactonderzoek wanneer iemand positief test op Covid-19. Personen die positief testen, wordt gevraagd om zelf hun nauwe contacten en huisgenoten te waarschuwen om in quarantaine te gaan en zich later te laten testen. Dat heeft de afdeling Publieke Gezondheid bekendgemaakt.

Door het hoge aantal besmettingen komt de afdeling er niet meer aan toe om uitgebreid bron- en contact onderzoek te doen. Publieke Gezondheid belt eerst de mensen die positief testen. Zo zorgt de afdeling ervoor dat deze personen in isolatie blijven en het virus niet kunnen verspreiden. De mensen die negatief testen worden later gebeld. Het kan zijn dat het door de drukte iets langer dan normaal duurt voordat ze worden gebeld. Burgers die positief testen, krijgen een brief waarin Publieke Gezondheid uitlegt wie tot huisgenoten en nauwe contacten worden

gerekend. Huisgenoten zijn mensen die met elkaar in hetzelfde huis wonen en ruimten zoals een badkamer, keuken, slaapkamer met elkaar delen. Als iemand binnen 24 uur meer dan 15 minuten contact had met de persoon die positief testte, en de afstand minder dan 1,5 meter was, spreken we van een nauw contact. Soms kan iemand ook een risico lopen terwijl hij/zij minder dan 15 minuten contact had met een persoon die besmet was. Dat gebeurt bij het hoesten in het gezicht of bij het zoenen. Huisgenoten en nauwe contacten moeten zich vijf dagen na het laatste contact met de besmette persoon laten testen. De dag waarop iemand voor het laatst contact had, is dag 0. Daarbij worden dan vijf dagen opgeteld, en op die vijfde dag moet iemand zich laten testen. Stel dat het laatste contact op woensdag was, dan moet de persoon op maandag testen. Huisgenoten en nauwe contacten kunnen 0800-0800 bellen voor een testafpraak. Heeft u klachten? Blijf dan thuis en bel 0800-0800 om een testafpraak te maken.

Euro

In de min

AMSTERDAM — De Amsterdamsse AEX-index leverde vandaag een eerdere winst weer in en zakte in het rood, door stevige koersverliezen van Philips en Aegon. De hoofdindex op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,2 procent in de min op 777,34 punten. De graadmeter heeft sinds de ontdekking van de nieuwe coronavariant Omikron eind vorige week zo'n 3,7 procent aan waarde verloren. De MidKap daalde 0,9 procent tot 1017,62 punten. De beurzen in Frankfurt en Parijs verloren 0,1 procent. Londen won 0,1 procent.

Zorgtechnologieconcern Philips en verzekeraar Aegon stonden onderaan de AEX, met minnen tot 2,9 procent. Verf-fabrikant AkzoNobel was de sterkste stijger met een winst van 2 procent. Olie- en gasconcern Shell bleef profiteren van de herstellende olieprijsen en won 1 procent.

De euro was 1,1304 dollar waard, tegen 1,1318 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie steeg 2,6 procent in prijs tot 68,22 dollar. Brent-olie kostte ook 2,6 procent meer, op 71,51 dollar per vat.

Tokio

Hoger

TOKIO — De Nikkei in Tokio ging 1 procent hoger het week-einde in op 28.029,57 punten. Techinvesteerder SoftBank, die een groot belang heeft in Didi, verloor 0,7 procent. Ook het nieuws dat de Amerikaanse toezichthouder de overname van het Britse chipbedrijf Arm door het Amerikaanse Nvidia wil tegenhouden, zette SoftBank onder druk. Nvidia kondigde ruim een jaar geleden aan Arm te willen kopen van de Japanse investeerder.

De Chinese webwinkel Alibaba, die ook een notering heeft op Wall Street, zakte ruim 3 procent in Hongkong. Internetconcern Tencent en maaltijdbezorger Meituan verloren dik 2 procent en bijna 3 procent. De Chinese autoriteiten zijn al enige tijd bezig om de machtspositie van de grote techbedrijven in het land aan te pakken. In het geval van Didi vreesde Beijing dat gevoelige data in handen zou komen van de Amerikanen.

De Hang Seng-index in Hongkong noteerde tussentijds 0,1 procent lager door de koersverliezen in de techsector. De beurs in Shanghai won 0,9 procent en de Kospi in Seoul klon 0,8 procent.

Wall Street

Lichte stijging

NEW YORK — De Dow-Jonesindex noteerde vandaag kort na opening 0,2 procent hoger op 34.702 punten. De brede S&P 500 steeg 0,3 procent tot 4590 punten en technologiebeurs Nasdaq verloor 0,1 procent tot 15.370 punten.

De Chinese taxidiens Didi ging flink omlaag op de beurzen in New York. Het aandeel zakte ruim 9 procent. Tesla verloor verder circa 1 procent. Topman Elon Musk heeft opnieuw een deel van zijn aandelen in de maker van elektrische auto's verkocht, blijkt uit officiële documenten. De multimiljardair verkocht nog eens 934.091 aandelen voor in totaal 1,01 miljard dollar.

Musk verkocht de stukken om de belastingen te dekken op de uitoefening van 2,1 miljoen aandelenopties. Die opties geven Musk het recht om aandelen te kopen tegen een bepaalde prijs. Musk moet belasting betalen over het verschil in de uitoefeningsprijs van de opties en de marktprijs van de aandelen.

Musk heeft nu in totaal 10,1 miljoen aandelen Tesla verkocht en ongeveer 10,9 miljard dollar opgehaald sinds hij op 6 november een Twitter-enquête hield met de vraag of hij 10 procent van zijn belang moest verkopen.

Nvidia leverde op zijn beurt bijna 1 procent in. De Amerikaanse toezichthouder FTC wil de overname van het Britse chipbedrijf Arm door zijn Amerikaanse branchegenoot tegenhouden. Nvidia kondigde ruim een jaar geleden aan Arm voor omgerekend 35 miljard euro te willen kopen van de Japanse techinvesteerder SoftBank.

EU breidt regels voor cyberveiligheid uit

BRUSSEL — De EU breidt haar wetgeving over cyberveiligheid uit. Het aantal sectoren dat verplicht is om hun netwerk- en informatiesystemen te beveiligen en ernstige cyberincidenten zoals datadiefstal of gijzelingssoftware te melden, wordt uitgebreid. Dat zijn de EU-ministers van Telecommunicatie in Brussel overeengekomen. Het gaat bijvoorbeeld om grotere partijen die actief zijn in de voedselproductie en -distributie, maakindustrie en post- en koeriersdiensten.

“Digitale veiligheid regelen, is in eerste instantie ieders eigen verantwoordelijkheid”, aldus demissionair minister Stef Blok (Economische Zaken) na afloop van de Telecomraad. “Maar cyberincidenten hebben in toenemende mate serieuze gevolgen voor

maatschappij en economie. Denk aan recente gevallen zoals lege supermarktschappen of een stilgevalen industriële productie. Daarom is het noodzakelijk om de veiligheid van netwerk- en informatiesystemen verder te verhogen en eisen te stellen.”

Aanbieders van essentiële diensten zoals banken, drinkwater en de energiesector worden al onder de huidige richtlijn door de Rijksoverheid aangewezen. Ook digitale dienstverleners, zoals cloud-diensten en onlinemarktplaatsen moeten al zorgen voor hun digitale veiligheid en hebben een meldplicht voor ernstige cyberincidenten. In de herziene richtlijn komt naast de categorie essentiële aanbieders nu ook een categorie belangrijke aanbieders.

Cyberaanvallen
De belangrijke aanbieders moeten ook maatregelen te-

gen cyberaanvallen treffen, zoals de beveiliging van de toeleveringsketen. Ze krijgen een meldplicht voor incidenten. De nieuwe regels zijn voor (middel)grote partijen bedoeld, niet voor kleine organisaties, aldus Blok.

Over de herziening van de richtlijn zal nu worden onderhandeld met het Europees Parlement dat ermee moet instemmen. Streven is een definitief akkoord in 2022, waarna lidstaten de wetgeving in eigen land kunnen aanpassen.

Emiraten kopen 80 Franse straaljagers in deal van 17 miljard euro

Photo: Shutterstock

ABU DHABI — De Verenigde Arabische Emiraten hebben een overeenkomst gesloten om tachtig Rafale-straaljagers uit Frankrijk te kopen. De aankoop is onderdeel van een deal met een totale waarde van 17 miljard euro, die vandaag werd getekend tijdens het bezoek van de Franse president Emmanuel Macron aan de Golfstaat.

Naast de straaljagers die door Dassault Aviation worden gemaakt, kopen de Emiraten ook twaalf militaire Caracal-helikopters van Airbus. Het Mu-badala-vermogensfonds van de Emiraten tekende tijdens de ontmoeting tussen Macron en Mohammed bin Zayed Al Nahyan, de kroonprins van Abu Dhabi, ook afzonderlijke deals voor in totaal nog eens 10 miljard euro.

De besprekingen tussen Parijs en Abu Dhabi over de straal-

jagers sleepten zich al meer dan tien jaar voort. De onderhandelings kregen echter een nieuwe impuls door de twijfels van de Emiraten over het kopen van meer Amerikaanse F-35-straaljagers. De Emiraten hebben herhaaldelijk gezegd dat ze liever Amerikaanse hardware kopen, maar dat Wa-

shington zoveel beperkingen oplegt aan het gebruik ervan dat ze ook andere leveranciers nodig hebben. De deal zal mogelijk een opsteker zijn voor Macron in aanloop naar de Franse presidentsverkiezingen in april. Het lang uitgestelde akkoord is in ieder geval

een opsteker voor Dassault Aviation, dat op de beurs in Parijs ruim 7 procent hoger werd gezet. Thales, dat raketgeleidingssystemen levert, werd bijna 2 procent meer waard.

Chinese taxidiens Didi schrappt Amerikaanse beursnotering

NEW YORK — De Chinese taxidiens Didi begint het proces om de Amerikaanse beursnotering te schrappen. Het besluit van het Chinese bedrijf komt kort nadat Amerikaanse regelgevers met een regel waren gekomen die hen in staat zou stellen buitenlandse bedrijven te verwijderen.

In een korte verklaring schrijft het bedrijf dat het na zorgvuldige overweging besloten heeft de Amerikaanse beursnotering te schrappen en te werken aan een notering in Hongkong. Chinese toezichthouders hadden het bedrijf volgens persbureau Bloomberg eerder gevraagd om plannen te maken om de beursnotering te schrappen in verband met het mogelijk lekken van gevoelige data.

trale bank heeft versterkt, zei eerder deze week nog jarenlang de rente laag te willen houden. Daarop zakte de lira weer fors.

Oppositiepartij CHP noemt de nieuwste cijfers van het Turkse statistiekbureau onbetrouwbaar. Partijleider Kemal Kilicdaroglu wilde het hoofdkantoor van TurkStat na de cijferpublicatie binnengaan, maar werd bij de ingang tegengehouden. Volgens de CHP is het twijfelachtig dat de prijzen ten opzichte van oktober minder hard stegen dan de lira aan waarde verloor ten opzichte van de dollar.

Het statistiekbureau spreekt tegen de cijfers te hebben aangepast en zegt volgens dezelfde richtlijnen als Europese statistiekbureaus te werken. Ook ontkent TurkStat onder politieke invloed te staan.

ECB-president Lagarde voorziet geen renteverhoging in 2022

FRANKFURT — President Christine Lagarde van de Europese Centrale Bank (ECB) verwacht niet dat de bank komend jaar de rente verhoogt. De Française zegt opnieuw dat ze de inflatie, waarvan ze wel ziet hoe 'pijnlijk' die momenteel is, weer ziet afnemen.

“Ik zie de inflatie als een hobbelen en die neemt uiteindelijk weer af.” Lagarde is er stellig van overtuigd dat dit al in 2022 gebeurt. De ECB geeft al langer aan dat de geldontwaarding vanwege met name tijdelijke effecten momenteel zo hoog is. Onder meer de olie- en gasprijzen gaan naar verwachting bin-

nen enkele maanden weer omlaag. Ook is de verwachting van de centrale bank dat problemen in de toeleveringsketens langzaam zullen verdwijnen. Die zorgen voor hogere kosten voor materialen die door bedrijven worden doorberekend aan klanten.

Die zullen wel langer een prijsopdrijvend effect hebben dan de energie, maar de ECB zag in november dat de leveringstijden voor grondstoffen en andere materialen voorzichtig afnamen. Als dat deze maand wordt bevestigd zou dat een vroege aanwijzing kunnen zijn dat we op dat vlak weer richting de normale situatie gaan.

1e horde genomen om shutdown overheid VS te voorkomen

WASHINGTON — In het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden is de eerste horde genomen om een shutdown van de overheid te voorkomen. Het door de Democraten gedomineerde Huis stemde gisteren (221-212) voor het voorstel om de federale regering tot zeker 18 februari te blijven financieren. De Amerikaanse Senaat stemt vandaag echter nog over het voorstel en het is nog onduidelijk of de shutdown voorkomen kan worden.

In oktober had het Huis van Afgevaardigden goedkeuring gegeven voor een verhoging van het schuldplafond tot 3 december, zonder verlenging dreigde een shutdown. De Amerikaanse regering zit dicht tegen de grens aan van het totale bedrag dat ze mag lenen. Als het plafond niet op tijd wordt opgeschoorfd, kan het land niet meer aan alle financiële verplichtingen voldoen. Dan zouden bepaalde overheidsdiensten moeten sluiten.

Dienstverleners drukker, maar Omikron ligt op de loer

LONDEN — Dienstverleners in de eurolanden hebben het in november drukker gekregen, maar mogelijk is er sprake van een tijdelijk effect. Bedrijven gaven namelijk aan onderzoeksbureau IHS Markit aan minder verwachtingen van de toekomstige groei te hebben, onder meer door nieuwe maatregelen vanwege de Omikron-variant van het coronavirus.

Maatregelen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan hebben over het algemeen een groter effect op de dienstensector dan op

de industrie. Zo moeten vaak horecazaken (deels) sluiten en krijgen ook winkels beperkingen opgelegd. Ook de reisbranche, die veel last heeft van maatregelen, valt onder de diensten.

De groei van de dienstensector in de eurozone was al lager dan bij een voorlopige meting. Desondanks kwam de koopmanagersindex, waarmee de bedrijvigheid wordt gemeten, uit op een stand van 55,9. Alles boven de 50 duidt op groei, daaronder is er sprake van krimp. In oktober was de graadmeter nog op 54,6 uitgekomen.

Het 'prikkeldraad'

Creëer bewustzijn en publiceer een foto van iets dat mensen in gevaar kan brengen!

E-mail naar aosaruba@amigoe.com.

NEW YORK			AMSTERDAM		
	3-Dec			3-Dec	
DOW JONES	34.582.37	-0.17%	AEX	775.04	-0.48%
S&P 500 INDEX	4.555.68	-0.47%	ARCELOORMITTAL	24.56	-1.03%
NASDAQ	15.176.54	-1.33%	AEGON NV	3.99	-1.70%
AMAZON.COM INC	3.408.58	-0.84%	KONINKLUKE AHOL	29.85	0.05%
APPLE INC	162.91	-0.52%	AKZO NOBEL	96.76	3.44%
BAIDU INC-SP ADR	134.36	-0.80%	ING GROEP NV	684.90	-0.84%
BERKSHIRE HATH-B	279.56	0.17%	ASML (KONIN)	191.40	0.98%
BOEING CO/TE	196.95	-2.68%	HAL TRUST	140.40	-1.40%
CITIGROUP INC	63.50	-0.49%	HEINEKEN NV	88.16	-0.09%
COCA-COLA CO	53.26	0.36%	ING GROEP NV	12.31	-0.66%
COSTCO WHOLESALE	530.99	1.04%	KPN (KONIN) NV	2.57	-0.81%
WALT DISNEY CO	145.51	-1.15%	KONINKLUKE PHIL	29.90	-3.83%
3D SYSTEMS CORP	21.13	-4.33%	RANDSTAD NV	57.44	0.67%
EBAY INC	66.84	-0.95%	ROYAL DUTCH-SHA	19.46	1.14%
META PLATFORMS-A	305.69	-1.51%	TOMTOM NV	7.55	-2.33%
GENERAL ELECTRIC	94.00	-1.29%	TOTALENERGIES SE	42.47	1.06%
ALPHABET INC-A	2.861.67	0.08%	UNILEVER PLC	45.58	0.10%
HP INC	38.19	1.46%	W.P. STEWART HOL	874.16	2.96%
HOME DEPOT INC	413.05	1.29%	SCOTIA FUNDS	2-Dec	
INTEL CORP	49.43	-0.15%	MONEY MARKET	13.5996	0.01%
JOHNSON&JOHNSON	157.98	-0.57%	US DOLLAR BOND	2.9757	-1.13%
MICROSOFT CORP	325.73	-1.14%	GLOBAL EQUITY	3.6947	8.13%
PROCTER & GAMBLE	148.24	0.67%	US EQUITY	22.0190	13.41%
ROYAL DUTCH-ADR	43.94	0.16%	CANADIAN EQUITY	3.4869	16.97%
STARBUCKS CORP	111.70	0.25%	FUNDS	2-Dec	
TWITTER INC	41.15	-3.52%	BSF DEFENSIVE	127.19	-0.19%
WALMART INC	136.35	0.65%	BSF CONSERVATIVE	121.40	-0.50%
EXCHANGE TRADED FUND	3-Dec		BSF MODERATE	155.72	-0.64%
ALERIAN MLP - AMLP	32.05	0.63%	BSF AGGRESSIVE	188.36	-0.85%
ISH GBL HY BD - GHYG	48.68	0.14%	BGF MULTI ASSET INC	10.13	-0.10%
ISH IBXX HY BD - HYG	85.87	-0.15%	BGF GBL ALLOCATION	75.71	-0.73%
ISH SELECT DIV - DIVY	117.08	0.06%	BGF USD CORE BOND	17.90	0.06%
ISH MSCI EMKT - EEM	48.86	-1.53%	BGF FIX INC GBL OP	15.62	-0.06%
ISH MSCI PAC - EPP	47.59	-0.79%	BGF USD HI YIELD BND	38.63	0.26%
ISH RUSSELL - INVV	266.76	-0.61%	CURRENCIES	3-Dec	
ISH S&P 500 - SPY	80.60	-0.92%	YEN/USD	113.4400	0.29%
ISH EUROPE - IEV	52.12	-0.82%	EUR/USD	1.1282	-0.17%
INVESCO QQQ TRUS	385.18	-1.21%	CAN/USD	1.2785	-0.20%
INVESCO DB COMMO	19.73	1.26%	GBP/USD	1.3235	-0.53%
SPDR S&P INT DIV-DWX	37.82	0.08%	COMMODITIES	3-Dec	
SPDR S&P MID 400	496.03	-0.79%	OIL WTI	68.70	3.31%
SPDR S&P 600 SMA	96.29	-0.61%	GOLD	1770.30	0.09%
VANGUARD REIT - VNQ	107.85	-0.26%	SILVER	22.28	-0.49%
WSDOTMTR JAP H EQ-DXJ	61.51	0.68%	WHEAT	817.25	0.28%

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Nieuwe Locatie & Openingstijden

De Amigoe Aruba is verhuisd. Het nieuwe adres is Bilderdijkstraat 16, kantoor #3, (vlak om de hoek bij de vorige locatie).

Tot nader order is de Amigoe Aruba van 8.00 tot 14.00 uur geopend. Na 14.00 uur kunt u ons via email bereiken op:

arubaredactie@amigoe.com

avisoaruba@amigoe.com

abonnementaruba@amigoe.com

incassoaruba@amigoe.com

adminaruba@amigoe.com

aosaruba@amigoe.com

Klanten die hun abonnement of advertentieplaatsing willen betalen, worden vriendelijk verzocht online te betalen. Onze bankrekeningnummers zijn:

Caribbean Mercantile #20651903 | Bancodi Caribe #81027801
| RBC Bank #100031723 | Aruba Bank #6000400190

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	—Oranjestad—		— Mortuariums —	
Brandweer	911	Ambulance	582-1234	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	BGD Oranjestad	527-2782	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	Veterinaire Kliniek	582-1720	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Animal Shelter	582-1623	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— San Nicolaas—		— Stichtingen —	
Kustwacht	913	Ambulance	584-5050	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Tipline Politie	11141	Centro Medico	524-8833	(FADA)	583-2999
Ziekenhuis	527-4000	BGD San Nicolaas	527-2782	Fundacion Respetami	582-4433
Dierenarts	585-0400	Serlimar	584-5080	Zwanger? Fundacion	
Elmar centraal	523-7100			CIZKA	583-0331
Elmar storing	523-7147	— Botica —		Fundacion Diabetico	592-4321
WEB Aruba	525-4600	4 Centro Medico	584-5794	Arubano	566-5045
SETAR	525-1000	Aloë	584-4606	Twelve Step Meeting	
Taxi (TAS)	587-5900	Central	585-1965	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (ATT&T)	582-2010	Dakota	588-7364	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (PTS)	588-0035	Del Pueblo	582-1253	Prohimo	564-8849
Taxi (Diamond)	587-2300	Eagle	640-8443 ext 101	NA Acceptance Group	565-7500
Kankerbestrijding	582-0412	Kibrahacha	583-4908	Fundacion Centro	
Stichting SAMBA	582-0903	Maria	6408443 ext 301	Ecologico Aruba	562-8984
		Noord	6408443 ext 201	Bureau Sosthenemi Misbruik	
—Politiebureaus—		Oduber	582-1780	en mishandeling tegen	
Oranjestad	527 3140	Paradera	588-6638	minderjarigen	588-1010
Noord	527 3200	San Lucas	584-5119	Fundacion C.V.A. voorkomen	
San Nicolaas	527 3000	San Nicolaas	584-8186	en zorg voor stroke	567-7004
Santa Cruz	527 2900	Santa Anna	586-8181	Sociaal Psychiatrische Dienst (SPD) 24	
Strand Politie	586 3003	Santa Cruz	585-8028	uur per dag bereikbaar:	
		Seroe Preto	6408443 ext 401		
		Trupiaal	583-8560	522-4249 van 07.30 t/m 16.30 uur	
				592-4400 van 17.00 t/m 07.00 uur	

03 dec 2021

Oranjestad - Huisartsenpost Hospitaal
527-4580

Centro Medico San Nicolaas
Dr. v/d Linden 527-4580

Dienstdoende huisartsen

03 tot 09 dec 2021

Oranjestad
Botica Eagle
640-8443 ext.101

San Nicolaas
Botica San Lucas
584-5119

Dienstdoende apotheken

Het weer

ZATERDAG

4 DECEMBER 2021

Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het oost tussen 26 en 44 km/u.

Max Temp. 30° Voelt Als 34° Wind 26 km/u Bewolking 56%

Zonsopgang 06:47 Zonsondergang 18:13 UV index 10 v/d 10

ZATERDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het oost tussen 20 en 43 km/u.

Min Temp. 26° Voelt Als 28° Wind 20 km/u Bewolking 80%

Maansopgang 07:01 Maansondergang 18:44

Oplossing sudoku 00 december

2	1	4	3	8	9	7	6	5
6	5	9	7	1	4	8	3	2
3	8	7	2	5	6	1	4	9
1	7	6	5	4	2	3	9	8
9	4	3	6	7	8	5	2	1
8	2	5	1	9	3	6	7	4
4	6	8	9	3	5	2	1	7
5	3	1	4	2	7	9	8	6
7	9	2	8	6	1	4	5	3

BVN			
20:05	Jochem in de Wolken	08:05	Jochem in de Wolken
20:45	De Geknipte Gast	08:45	De Geknipte Gast
21:00	Nieuwsuur	09:00	Nieuwsuur
21:35	Weerbericht Amerika/Caribiën	09:35	Weerbericht Amerika/Caribiën
21:40	NOS Studio Sport Ered-visie	09:40	NOS Studio Sport Ered-visie
22:10	Op1	10:10	Op1
23:00	NOS Journaal	11:00	Boerderij van Dorst
23:15	Goedemorgen Nederland	11:50	Nederland in Beweging
23:35	Nederland in Beweging	12:05	NOS Journaal
23:50	Bak mee met MAX	12:10	Brommer op zee
		13:00	Oppassen!!!
		13:25	Vier Handen Op Eén Buik
		14:10	BinnensteBuiten
		14:35	Streetlab: camping de liefde
		15:10	Sesamstraat
		15:25	Het Klokhuis
		15:45	Het beste van Bommetje!
		16:10	NOS Jeugdjournaal
		16:30	Zembla
		17:05	NOS Journaal
		17:20	Het Sinterklaasjournaal
		17:30	SpangaS: De Campus
		17:45	EenVandaag
		18:15	Kassa
		19:00	NOS Journaal
		19:20	Weerbericht Europa/Afrika
		19:25	Dertigers
		19:50	MIND*CK
		20:35	Even tot hier
		21:25	Nieuwsuur
		21:55	Weerbericht Amerika/Caribiën
		22:00	NOS Studio Sport Ered-visie
		23:00	Boerderij van Dorst
		23:50	Nederland in Beweging

COLOFON

Uitgeverij:
Amigoe Aruba N.V.
Amigoe op School
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Incasso Abonnement:

Zulaika Kelly
incassoaruba@amigoe.com

Distributie en klachten:
abonnementaruba@amigoe.com

Redactie:
Nadine Salas
Bobby Spier
Carina Wever
arubaredactie@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 2.00 pm

Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosaaruba@amigoe.com

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Nederlandse overheid hoeft reisadviezen niet aan te passen

DEN HAAG — De Nederlandse overheid hoeft de reisadviezen voor landen buiten de Europese Unie niet aan te passen. Dat heeft de rechter bepaald. Tientallen reisorganisaties hadden dat in een kort geding geëist omdat het ministerie van Buitenlandse Zaken volgens hen nu onjuiste reisadviezen afgeeft als het gaat om de coronapandemie.

Zo wordt ook voor gevaccineerde Nederlanders een oranje kleurcode aangehouden voor de meeste landen buiten de Europese Unie, terwijl het aantal coronabesmettingen daar vaak lager is. Dat betekent dat de overheid aanraadt alleen af te reizen naar zo'n land als het echt noodzakelijk is en er dus niet naartoe op vakantie te gaan. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) maakt in zijn reisadvies wel onderscheid tussen gevaccineerde en ongevacceerde reizigers.

De rechter oordeelde dat het onderscheid dat door het ministerie wordt gemaakt tussen landen binnen en buiten de EU 'misschien niet consequent is, maar dat het daar-

Amsterdam Schiphol Airport Nederland

mee nog niet onrechtmatig is'. Daarnaast kan de overheid niet worden verplicht onderscheid te maken tussen gevaccineerde en ongevacceerde reizigers, vindt de rechter.

De zaak was aangespannen door 81 kleine en middelgrote gespecialiseerde ondernemingen, die veelal reizen buiten de Europese

Unie organiseren. "Hoezeer we ook landsgrenzen opwerpen, het virus trekt zich daar niets van aan", zegt oprichter Joshua van Eijndhoven van reisbureau Voja Travel, dat onder meer reizen organiseert naar het Afrikaanse Kaapverdië. Hij denkt dat de reisadviezen zo inconsistent zijn dat mensen die steeds vaker niet serieus nemen.

Volgens hem is de WHO ook kritisch op reisbeperkingen. "Die werken niet maar veroorzaken wel veel persoonlijke en economische schade", aldus Van Eijndhoven. Hij laat weten dat de reisorganisaties zich beraden op vervolgstappen 'om te komen tot betrouwbare reisadviezen voor gevaccineerde Nederlanders'.

9 procent reizigers uit Zuid-Afrika besmet met corona

HAARLEM — Van de reizigers die uit Zuid-Afrika komen en zich laten testen op corona, krijgt 9 procent een positieve uitslag. Dat meldt de GGD Kennemerland, die iedereen die Nederland als eindbestemming heeft dringend oproept zich te laten testen op Schiphol. Van de honderden reizigers per dag, laat ongeveer een derde zich daadwerkelijk testen. Onduidelijk is hoeveel mensen besmet zijn met de Omikron-variant.

Dagelijks landen er een paar honderd mensen vanuit Kaapstad of Johannesburg op Schiphol. Het aantal passagiers aan boord varieert van driehonderd tot achthonderd of duizend mensen", aldus een woordvoerder van de GGD Kennemerland. Een paar honderd daarvan blijven in Neder-

land, zij kunnen een coronatest laten afnemen bij een testlocatie op de luchthaven. Alle reizigers op de vluchten zijn op voorhand in Zuid-Afrika getest.

"Ondanks testen vóór aanvang van de vlucht, en het feit dat het merendeel van de passagiers waarschijnlijk gevaccineerd is, blijkt toch gemiddeld 9 procent

na aankomst een corona-infectie te hebben. Dat laat zien dat het virus zich makkelijk verspreidt en dat stemt tot zorgen", aldus Bert van de Velden, directeur van de GGD Kennemerland. Om die verspreiding onder controle te houden, is het volgens hem dan ook 'van het grootste belang' dat reizigers 'zich ook ná aankomst op Schiphol laten testen, als men in Nederland verder reist'. De GGD biedt die mogelijkheid sinds zondag aan. De 9 procent is de gemiddelde uitslag over de testen van de afgelopen vijf dagen.

Vanaf 6 jaar mondkapje op in België

BRUSSEL — Kinderen vanaf zes jaar moeten voortaan in België een mondkapje op, zowel in de schoolbanken als overal waar dat verplicht is, zoals in het openbaar vervoer.

Volgens premier Alexander De Croo is dat nodig omdat het coronavirus op de scholen sterk rondwaart en kinderen ook de leerkrachten, hun ouders, grootouders en vrienden kunnen besmetten.

Kerstvakantie
Kinderen op de basis- en kleuterscholen krijgen een week langer kerstvakantie. Vanwege de coronabesmet-

tingen in het lager onderwijs en de uitval van personeel, wordt de schoolvakantie met een week verlengd vanaf 20 december, melden Belgische media. Dit zou in het Overlegcomité van de zes regeringen zijn overeengekomen. Kinderen vanaf zes jaar zouden een mondkapje moeten dragen op school.

Daarnaast worden grote binnenevenementen al dit weekeinde verboden, waarbij het zou gaan om meer dan 3500 personen, schrijft *De Standaard*. Vanaf maandag komt er een verbod op *indoor events* van meer dan 200 personen. Musea en bioscopen, met een maximaal

aantal van 200 personen per zaal, kunnen openblijven, met een coronacertificaat voor toegang. Ook sporten mag binnen nog, zonder publiek. Er zouden ook geen 'sociale bubbels', een beperking op het aantal bezoekers thuis, komen.

Voor de horeca verandert niets sinds het comité vorige week een verplichte sluiting om 23.00 uur instelde en een beperking van zes personen per tafel. Het adviesorgaan van experts, zoals in Nederland het Outbreak Management Team (OMT), pleitte voor een vervroegde sluiting van de horeca, om 20.00 uur.

Recordtemperatuur van 22,5 graden in Canada

VANCOUVER — Canadese meteorologen hebben deze week in het westen van het land recordtemperaturen van 22,5 graden Celsius gemeten. Afgelopen zomer werd de regio getroffen door historische hittegolven en sinds september is er veel hitte vanuit de subtropen overgewaaid.

In de stad Penticton, in de regio British Columbia, registreerde een weerstation woensdag 22,5 graden Celsius. Dat staat gelijk aan een record dat in december 1982 werd

gemeten, maar de temperaturen zijn volgens meteoroloog Armel Castellan uniek voor deze tijd van het jaar. Afgelopen zomer werd in de regio nog een record-

temperatuur van 49,6 graden Celsius gemeten. Uit onderzoek van World Weather Attribution, een instituut dat de relatie tussen extreme weersverschijnselen en klimaatverandering duidt, was de hittegolf die Canada destijds trof 'vrijwel onmogelijk' zonder door de mens veroorzaakte klimaatopwarming.

Zwitserland schrappt quarantaineplicht

ZÜRICH — Zwitserland schrappt morgen de quarantaineplicht voor reizigers uit Nederland en 22 andere landen. In plaats daarvan komt er een nieuw testbeleid, wat inhoudt dat alle inkomende reizigers zich voor vertrek met een PCR-test op het coronavirus moeten laten controleren en nogmaals aan het einde van de eerste week in Zwitserland.

Met het nieuwe beleid reageert de regering op de Omikron-variant van het coronavirus die al meermaals in Zwitserland is vastgesteld. De verplichte quarantaine van tien dagen voor reizigers moest voorkomen dat deze variant naar Zwitserland zou worden gebracht. Naast Nederland werden ook onder meer het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Oostenrijk en België op de lijst gezet.

Daarnaast gelden vanaf maandag ook andere nieuwe maatregelen om de verspreiding van het virus een halt toe te roepen. Het gebruik van het coronatoegangsbewijs wordt bijvoorbeeld uitgebreid, waarbij ongevacceerden op sommige locaties geweerd mogen worden, en op meer plekken worden mondkapjes verplicht. De nieuwe maatregelen gelden in ie-

der geval tot en met 24 januari.

De regering omschrijft de Zwitserse coronasituatie als zeer kritiek, mede door de opkomst van de Omikron-variant. De besmettingscijfers lopen op. Het land met 8,7 miljoen inwoners registreerde maandag 11.340 nieuwe besmettingsgevallen, het hoogste dagcijfer tot dusver. Er liggen meer dan 1300 coronapatiënten in de ziekenhuis, van wie 240 op de intensive cares. Ongeveer 66 procent van de hele bevolking is volledig gevaccineerd. De vaccinatiegraad neemt langzaam toe.

Regering Suriname verruimt avondklok

PARAMARIBO — Na protesten van de horecasector en overleg met het bedrijfsleven heeft de Surinaamse regering besloten de avondklok te verruimen. De maatregel geldt vanaf vandaag niet meer vanaf 21.00 uur, maar gaat pas om 23.00 uur in. Het uitgaansverbod eindigt dagelijks om 05.00 uur.

Afgelopen zondag vond de Surinaamse minister van Volksgezondheid Amar Ramadhin het nog nodig het uitgaansverbod juist te vervroegen

naar 21.00 uur. Hij zei toen tijdens een persconferentie dat dit vooral als doel had om de vele feestjes te stoppen. Volgens de politie zijn er veel

horecagelegenheden die tegen alle regels in feestjes organiseren, met de kans op veel besmettingen als gevolg. Het besluit om de avondklok weer om 23.00 uur in te laten gaan is genomen onder de voorwaarde dat de horeca zich strak aan de regels houdt. De sector en de overheid hebben afgesproken om samen aan de handhaving te werken.

Duitse Gezondheidsminister stemt tegen vaccinatieplicht

Jens Spahn

BERLIJN — De Duitse minister van Gezondheid, Jens Spahn, zegt dat hij tegen de algemene vaccinatieplicht gaat stemmen in het parlement. De krant *Rheinische Post* meldt dat Spahn, lid van de christendemocratische CDU, vanochtend zei dat hij erg sceptisch is tegenover het verplicht inenten van mensen.

"Ik heb altijd gezegd dat er geen vaccinatieplicht komt en dat blijft mijn uitgangspunt", aldus de minister. Spahn zei daarna dat de kans heel groot is dat de vaccinatieplicht wel wordt aangenomen in het parlement, omdat de meeste leden van de Bondsdag voor zijn.

Spahn is momenteel nog minister, maar woensdag wordt het nieuwe kabinet geïnstalleerd en daar maakt hij geen deel meer van uit. Hij is dan weer gewoon lid van het parlement en kan dan dus stemmen.

Strengere maatregelen
Bondskanselier Angela Merkel en haar beoogd opvolger Olaf Scholz kondigden gisteren aan dat er overeenstemming was bereikt over het invoeren van een verplichte inenting tegen het coronavirus in februari 2022. Daarnaast werden er nog een aantal strenge maatregelen afgekondigd voor mensen die niet zijn ingeënt. Zo mogen alleen nog gevaccineerde of recent genezen mensen naar de horeca en niet-essentiële winkels.

Spahn noemde die maatregelen 'rechtvaardig'. "Als alle volwassen Duitsers waren ingeënt, dan zaten we nu niet in deze situatie."

Tijdens de persconferentie vandaag zei Spahn ook dat er voldoende doses van de coronavaccins zijn om voor de kerst 30 miljoen mensen een booster te geven. "Als dit aantal niet gehaald wordt, ligt het niet aan de voorraad vaccins."

In november overleden 3500 meer mensen dan normaal

DEN HAAG — Mede door het coronavirus zijn in Nederland in november veel meer mensen overleden dan gebruikelijk. Het statistiekbureau CBS telt ongeveer 3500 meer sterfgevallen dan normaal. De statistici kunnen later pas nagaan waaraan deze mensen zijn overleden. Wel weten ze dat verhoogde sterfte tijdens eerdere coronagolven grotendeels was veroorzaakt door Covid-19.

In november was in elke week sprake van oversterfte. Dat betekent dat er veel meer mensen overlijden dan normaal is voor de periode van het jaar. De onderzoekers hebben dit ingeschat op basis van sterftecijfers van eerdere jaren

en demografische trends. Met name bij mensen van 65 jaar en ouder waren opvallend veel sterfgevallen te betreuren.

Afgelopen week, de laatste van november, was het sterftecijfer het hoogst. Toen overleden naar schatting bijna 4100 mensen, 1100 meer dan verwacht.

In alle provincies overleden de afgelopen maand meer mensen dan normaal. De oversterfte was relatief gezien het hoogst in Limburg. Hier overleden ruim de helft meer mensen dan gebruikelijk. Ook in Zeeland, Noord-Brabant en Gelderland zijn naar verhouding veel mensen gestorven. In Friesland was de oversterfte relatief het laagst.

Ex-coronabrandhaard Ischgl opent skiseizoen in lockdown

ISCHGL — In de voormalige coronabrandhaard Ischgl, een bekende Oostenrijkse wintersportplaats, is het skiseizoen geopend. Maar door een strenge lockdown van de horeca kun je de après-ski in dit Tirolse Ibiza wel vergeten.

Onder een stralende zon en met een verse laag sneeuw startten vandaag de skiliften. Volgens een exploitant waren er tien keer minder skiërs onderweg dan normaal zou zijn bij deze uitstekende weersomstandigheden. En het waren vrijwel uitsluitend Oostenrijkers uit de omgeving. Ischgl was begin vorig jaar wereldnieuws

toen met corona besmette toeristen zich van hieruit over veel Europese landen, waaronder Nederland, verspreidden. Er lopen nog steeds rechtszaken omdat de autoriteiten niet adequaat gereageerd zouden hebben.

Na zijn roemloze beroemdheid als coronahotspot heeft Ischgl strikte veiligheidsmaatregelen genomen. De liftcabines worden regelmatig gedesinfecteerd. De liften mogen alleen worden gebruikt door gevaccineerde of genezen personen. Dat wordt twee keer gecontroleerd. Bovendien was al voor de jongste lockdown een verbod op alcohol in het openbaar afgekondigd.

Bouwers kunnen subsidie krijgen voor schonere bouwmachines

DEN HAAG — Nederlandse bouwers kunnen subsidie krijgen voor de aanschaf van schonere bouwmachines, zoals graaf- of heismachines. Ook kunnen ze van het geld bestaand materiaal laten ombouwen, zodat machines bijvoorbeeld op waterstof of elektriciteit draaien en niet meer op diesel.

Het kabinet wil zo de uitstoot van stikstof en CO2 naar beneden brengen, schrijft de missionair staatssecretaris

Steven van Weyenberg (Infrastructuur en Waterstaat) in een brief aan de Tweede Kamer.

Ondernemers kunnen tot 40 procent van de gemaakte kosten terugkrijgen en in het mkb gaat het om 50 procent. De subsidie is vanaf volgend voorjaar beschikbaar en bedraagt voor 2022 in totaal 20 miljoen euro. Tot en met 2030 trekt het kabinet er in totaal 270 miljoen euro voor uit.

Eerder had het kabinet al een maatregelenpakket aangekondigd om de stikstofuitstoot terug te dringen. Uit dat pakket wordt deze subsidie betaald. De bouw moet vanaf 2030 60 procent minder stikstof en 0,4 megaton minder stikstof uitstoten.

‘Ik Wil Dansen’ is Song van het Jaar 2021

‘Ik Wil Dansen’ van Froukje is door de luisteraars van VPRO 3voor12 uitgeroepen tot Song van het Jaar 2021. Dat werd gisteren bekendgemaakt in de *NPO* 1-talk-show M.

De twintigjarige Froukje brak eind vorig jaar door met haar debuutsingle ‘Groter Dan Ik’. Dit jaar volgden behalve het nummer ‘Ik Wil Dansen’ de singles ‘Niets Tussen’ en ‘Een Teken’.

Froukje is de jongste winnares van de prijs sinds Jacqueline Govaert met haar band Krezip het nummer ‘I Would Stay’ de Song van het Jaar-verkiezing won in 2000. Slechts twee keer eerder won een Nederlandstalig nummer: Osdorp Posse met ‘10 Jaar O.P.’ in 1998 en ‘Hou Je Bek En Bef Me’ van MEROL in 2019.

3voor12 kiest al 37 jaar de Song van het Jaar. Vorig

Foto: Alunhiggedia.org

jaar won The Weeknd met ‘Blinding Lights’. Andere recente winnaars zijn onder anderen Kensington, De Staat, Tame Impala, Daft Punk en Arcade Fire.

De rest van de top 100 wordt morgen bekendgemaakt.

Geen bont meer in Elle

Foto: Shutterstock

Naar een ‘bontvrije toekomst’, vertelde Elle senior vicepresident en internationaal directeur Valeria Bessolo Llopiz aan *Reuters*. “Het is echt een geweldige kans om het bewustzijn voor dierenwelzijn te vergroten, de vraag naar duurzame en innovatieve alternatieven te versterken en een meer humane mode-industrie te bevorderen.” Elk van de 45 wereldwijde edities van het tijdschrift heeft een charter ondertekend. Dit houdt een verbod in om dierenbont promoten op de gedrukte pagina’s, online en op sociale mediasites. Elle-eigenaar Lagardère Group werkte samen met de Humane Society of the United States, Humane Society International en Creatives4Change bij het opstellen van het charter. In de afgelopen jaren hebben een aantal modehuizen en retailers gezegd dat ze

dierenbont of -huid aan het dumpen waren. Dit vond plaats onder druk van dierenrechtenorganisaties en veranderende smaken van jongere, ethisch en milieubewuste klanten. In september kondigde het luxeconcern Kering aan dat al zijn merken zouden stoppen met het gebruik van dierenbont in collecties, vier jaar nadat het sterrenlabel Gucci de overstap maakte. “Bont lijkt achterhaald en niet meer in de mode, vooral voor de Gen Z, die het gouden doelwit is van de mode- en luxe-industrie,” zei Bessolo Llopiz. Elle, opgericht in 1945, wordt tegenwoordig over de hele wereld gepubliceerd. Dertien edities hebben het charter al geïmplementeerd, en nog eens twintig zullen dit vanaf 1 januari doen. De resterende edities volgen vanaf 1 januari 2023.

Een nachtje in de Grinch’s Cave

Dr. Seuss Enterprises en verhuurbeheerplatform Vacasa hebben de krachten gebundeld om op een unieke manier mensen in kerststemming te brengen. Ze verhuren van 13 december tot 23 december het hol van

de Grinch op het platform. Het is een afgelegen en met de hand uitgehouwen grot in de flank van een stenen berg buiten Boulder, Utah. Het is zorgvuldig ontworpen, gebaseerd op het huis van de harige groene schurk in Mount

Crumpit met een perfecte mix van natuurlijke schoonheid en slim design. Het huis van 5.700 vierkante meter is volledig in Grinch-stijl uitgedost, met zijn kenmerkende extra grote orgel, enigszins dreigend

Foto: iurarte

Een Oostenrijkse rechtbank heeft een chirurg een boete van 2700 euro (3050 dollar) opgelegd voor het per ongeluk amputeren van het verkeerde been van een patiënt. Mr. Walter Eichinger die de vicepresident van de rechtbank van Linz is, zei nog dat de boete is ‘voor het plegen van zwaar nalatig lichamelijk letsel’.

Op 18 mei had de 43-jarige chirurg die werkzaam was in een kliniek in Freistadt. “Voor de operatie een ontoereikende verduidelijking gedaan met de bestaande medische dossiers en de fotodocumentatie voor de geplande amputatie van de linkerdi en markeerde daarmee het rechterbeen voor de chirurgische ingreep. De rechterdij werd vervolgens ‘zonder medische indicatie geamputeerd’, aldus Eichinger. De rechtbank kende daar-

voor een schadevergoeding van 5666 dollar toe aan de weduwe van de patiënt. De man stierf om redenen die geen verband houden met de amputatie, namelijk vóór de behandeling van zijn rechtszaak.

In mei bracht het ziekenhuis een verklaring uit naar aanleiding van het incident, dat het een ‘tragische fout, veroorzaakt door een menselijke fout’ noemde. Na de fout moest de man ook het juiste been boven de knie laten verwijderen.

“We willen ook bevestigen dat we er alles aan zullen doen om de zaak te ontrafelen, alle interne processen te onderzoeken en kritisch te analyseren. Eventueel noodzakelijke stappen zullen onmiddellijk worden genomen”, zei het ziekenhuis destijds.

kaarslicht en borden aan de voorkant die gasten aanmoedigen om ‘NU te vertrekken!’ en met ‘Verdwij!’ Er zijn veel kleur en speelse details, zoals blikjes ‘Roast Beast’, ‘Who Pudding’ en ‘Who Hash’ in de keuken. Ook is er een bibliotheek met boeken met een knipoog naar de levensstijl van de Grinch, zoals ‘Chicken Soup For The Single’s Soul’.

Hoewel de Grinch zelf niet zal verschijnen, is zijn aanwezigheid door het hele huis voelbaar. Dit is vooral in de kleedkamer, waar zijn harige groene schoenen en broek zorgvuldig worden opgeborgen. Zijn hond Max zal er helaas ook niet zijn, maar er staat nog een bed en bakje voor hem klaar. Een verblijf in de accommodatie met twee slaapkamers kost slechts 19,57 dollar per nacht. Dit is uiteraard een grappige verwijzing naar de oorspronkelijke uitgave van het boek in 1957. Een 3D-rondleiding door de ruimte is beschikbaar op Vacasa.

Mensen

Baldwin ontkent verantwoordelijkheid schietpartij

Alec Baldwin voelt zich ‘niet schuldig’ na de fatale schietpartij op de set van de film ‘Rust’. In een tv-interview met de Amerikaanse zender *ABC* zei hij gisteren dat ‘iemand hier verantwoordelijk voor is, maar ik dat niet ben. Als ik het idee had gehad dat dat wel zo was, had ik misschien wel een einde aan mijn leven gemaakt’.

De 63-jarige acteur had in het emotionele vraaggesprek geen antwoorden op de vraag wat er precies is misgegaan op 21 oktober, toen de 42-jarige cameravrouw Halyna Hutchins fataal werd geraakt door een projectiel uit het wapen dat Baldwin vast had voor de repetitie van een scène. Hij zei geen idee te hebben hoe er munitie in het wapen kon zitten, of waarom er überhaupt kogels op de set aanwezig waren.

Baldwin verklaarde de trekker van het wapen niet te hebben overgehaald. “Ik zou nooit een wapen op iemand richten en de trekker overhalen”, zei hij in een fragment dat eerder al was vrijgegeven. Volgens de acteur besprak hij de scene met Hutchins en was hij het wapen aan het doorladen toen het fatale schot afging. “Doe je dat zo?”, vroeg Baldwin naar eigen zeggen aan Hutchins, toen hij het wapen doorlaadde. Bij doorladen komt er een kogel uit het magazijn in de loop. Toen hij vervolgens de hamer van het wapen losliet ‘ging het ineens af’, aldus Baldwin.

De acteur zei dat hij er zo van overtuigd was dat er geen kogels in het wapen zaten, dat hij niet doorhad dat hij Hutchins had geraakt. In eerste instantie dacht hij dat ze flauw was gevallen, maar toen bleek ook regisseur Joel Souza gewond. Pas nadat hij door de politie was verhoord, kreeg Baldwin te horen dat er munitie in het wapen zat en Hutchins het incident niet had overleefd.

De acteur verwacht niet te worden vervolgd voor het incident. Mensen ‘met kennis van de zaak’ zouden hem hebben verteld dat dat zeer onwaarschijnlijk is. “De verantwoordelijkheid van een acteur is te doen wat de wapenexpert hem opdraagt”, aldus Baldwin. Baldwin was ook een van de producenten van *Rust*, maar hij verklaarde dat zijn betrokkenheid als producer zich beperkte tot het plot en de acteurs.

Foto: Shutterstock

Beboet voor verkeerde amputatie

Meer wandelingen tijdens coronacrisis

Bijna 60 procent van de Nederlanders is sinds het begin van de coronacrisis in maart 2020 meer gaan wandelen, terwijl 7 procent minder is gaan lopen. Dat komt naar voren uit de Nationale Wandelmonitor, die om de vijf jaar verschijnt. Van de mensen die meer zijn gaan wandelen, verwacht 84 procent dit ook te blijven doen na de coronapandemie.

Het totaal aantal verplaatsingen van Nederlanders, dus onder meer met fiets, auto en openbaar vervoer,

nam in het coronajaar 2020 met 14 procent af ten opzichte van het jaar daarvoor. Wel zijn Nederlanders in 2020 juist 20 procent meer gaan wandelen. Ontspanning, fit en gezond blijven of worden en het beleven van de natuur zijn de belangrijkste redenen om te voet op pad te gaan.

Ook komt uit de monitor naar voren dat 70 procent van de jongeren tot dertig jaar meer wandelt dan voor de coronacrisis. Zij vormen de grootste groep als het gaat

om wandelingen van 10 kilometer of meer. Hoewel de meeste mensen blij en gelukkig worden van wandelen, is er ook een deel van de wandelaars dat zich af en toe ergert. De meest genoemde ergernissen zijn zwerfafval (33 procent), hondenpoep (16 procent) en andere gebruikers van de routes, zoals mountainbikers en andere fietsers (14 procent).

Het onderzoek is gebaseerd op een steekproef waaraan ruim 7500 mensen meededen.

Foto: Shutterstock

Rapper Lil Kleine liep hersenschudding op bij beroving

Lil Kleine heeft een hersenschudding opgelopen toen hij in Rotterdam bij een beroving op straat werd geslagen met een vuurwapen. In een uitzending van het programma *Bureau Rijnmond* op regionale omroep RTV Rijnmond zijn beelden getoond van de drie verdachten die de Amsterdamse rapper begin november zijn peperdure horloge afhandig maakten.

Lil Kleine, wiens echte naam Jorik Scholten is, woonde op 4 november in het Wereldmuseum in Rotterdam een albumpresentatie bij van zijn goede vriend en dj Jack Shirak. Hij verliet ‘s avonds laat het feestje en wachtte even buiten. Drie mannen in donkere kleding kwamen vervolgens op hem af, waarvan er één een bivakmuts droeg en hem bedreigde met een vuurwapen. De man sloeg Lil Kleine daarmee in zijn gezicht, waarbij de rapper een hersenschudding opliep en op de grond viel. De mannen gingen ervandoor met zijn Patek Philippe Nautilus-horloge ter waarde van 110.000 euro.

Foto: Alunhiggedia.org

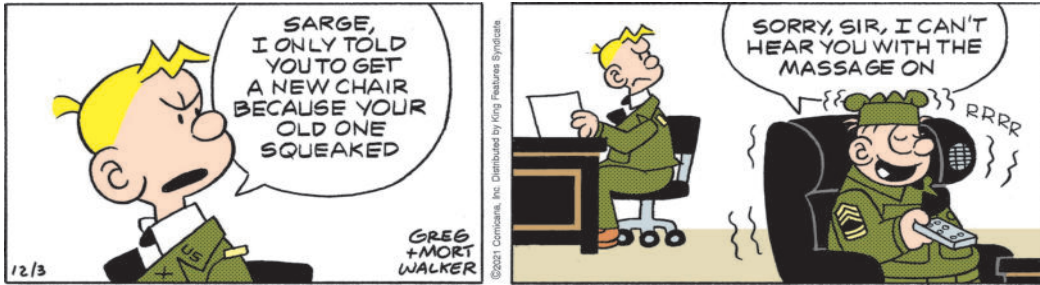
Op de getoonde beelden, die dinsdag ook te zien zijn in *Opsporing Verzocht* op NPO 1, zijn de mannen te zien terwijl ze Lil Kleine staan op te wachten. De politie verzoekt mensen die hen gezien hebben dit te melden. Ook wil de politie weten of het horloge ergens te koop is aangeboden. Er zijn nog geen aanhoudingen verricht in de zaak.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?
Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. “mensen”.

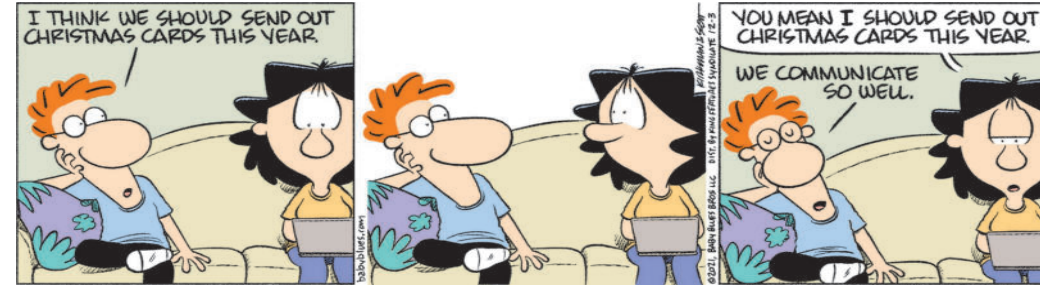
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Sport

Coronacrisis bezorgt Australische tennisbond 60 miljoen verlies

MELBOURNE — De Australische tennisbond heeft als gevolg van de coronacrisis een grote financiële klap gekregen. Tussen juli vorig jaar en september van dit jaar bedroeg het verlies maar liefst 100 miljoen Australische dollar, omgerekend ruim 60 miljoen euro. De bond organiseert onder meer de Australian Open.

Vanwege de coronaperikelen konden er begin dit jaar aanzienlijk minder toeschouwers Melbourne Park in dan normaal.

De Australian Open kreeg tijdens het toernooi, dat in februari werd gehouden in plaats van in januari,

Foto: WTA Tour

Volle tribunes voor de coronacrisis.

te maken met een korte lockdown in de stad. Gedurende vijf dagen was daarvoor zelfs helemaal geen

publiek toegestaan langs de tennisbanen. De Australische tennisbond was vooral veel geld kwijt aan de

deelnemers, die met chartervluchten vanuit de hele wereld rechtstreeks naar Melbourne werden gevlogen. De tennissers moesten voorafgaand aan het toernooi bij aankomst ook twee weken in quarantaine in hotels. Dit alles leidde tot een miljoenenverlies voor Tennis Australia. De bond zag hierdoor alle financiële reserves verdwijnen en moest 40 miljoen Australische dollar lenen om over te eind te blijven. De organisatie van de Australian Open hoopt begin volgend jaar een 'normaal' toernooi te kunnen houden, met volle tribunes. Alleen tennissers die gevaccineerd zijn tegen het coronavirus mogen meedoen.

IOC belt opnieuw met tennisster Peng

LAUSANNE — Er is opnieuw contact geweest tussen vertegenwoordigers van het Internationaal Olympisch Comité (IOC) en Peng Shuai, de Chinese tennisster die eerder voormalig vice-premier Zhang Gaoli van seksueel misbruik beschuldigde en daarna enige tijd spoorloos was. Eerder had IOC-voorzitter Thomas Bach al contact met Peng en publiceerden Chinese staatsmedia foto's van haar. Er blijven zorgen over haar welzijn en veiligheid.

“Wij hebben haar brede steun aangeboden, zullen regelmatig contact met haar houden en hebben al een afspraak gemaakt voor een persoonlijke ontmoeting in januari”, meldde het IOC gisteren. Peng uitte haar beschuldiging begin november op het Chinese sociale medium

Foto: Sportnews

Peng Shuai

Weibo. Het bericht werd snel verwijderd en van de tennisster werd wekenlang niets vernomen. Tal van instanties, van tennisbond WTA tot aan het Witte Huis, voerden de druk op de Chinese auto-

riteiten op om aan te tonen dat Peng veilig is. WTA-baas Steve Simon had e-mailcontact, maar is ervan overtuigd dat de antwoorden 'duidelijk beïnvloed waren' door anderen. De WTA besloot daarop

tennistoernooien in China te schrappen.

Stille diplomatie
Het IOC stelt dat er 'verschillende manieren' zijn om Peng te helpen en hoopt met 'stille diplomatie' iets te bereiken. “Op basis van ervaringen van regeringen en andere organisaties, is dat de meest veelbelovende manier om in dergelijke humanitaire aangelegenheden doeltreffend te werk te gaan”, aldus het IOC. Op 21 november heeft Peng haar situatie toegelicht aan voorzitter Bach. “Ze leek daarbij veilig en wel en dat werd in het telefoongesprek van woensdag bevestigd.” Een woordvoerder van het Chinese ministerie van Buitenlandse Zaken sprak zich ondertussen uit tegen de boycot van de WTA die, volgens de Chinezen, met de maatregel ten onrechte politiek bedrijft.

Champions League Bayern München - FC Barcelona zonder publiek

MÜNCHEN — Het duel in de Champions League tussen Bayern München en FC Barcelona wordt volgende week in een leeg stadion gespeeld. De regering van de deelstaat Beieren heeft besloten voorlopig geen publiek toe te laten bij professionele sportwedstrijden vanwege de nieuwe golf coronabesmettingen.

Bayern ontvangt Barcelona woensdag in de Allianz Arena. De Duitse kampioen is met vijftien punten uit vijf

wedstrijden al zeker van de groepswinst en een vervolg in de Champions League. FC Barcelona heeft zeven punten,

twee punten meer dan Benfica, en is alleen bij winst zeker van een plek in de knock-outfase. Bayern München speelt zaterdag in de Bundesliga uit tegen Borussia Dortmund. Bij dat duel zijn maximaal 15.000 toeschouwers welkom. In Bervlijn mogen Hertha BSC en Union Berlin voorlopig slechts 5000 fans ontvangen bij thuis-

wedstrijden. RB Leipzig speelde vorige week alweer een wedstrijd zonder publiek. Bayern heeft tot aan de winterstop nog twee thuiswedstrijden in de Bundesliga op het programma staan, tegen FSV Mainz 05 en VfL Wolfsburg. Vermoedelijk zijn daarbij geen toeschouwers welkom.

Onderzoek grensoverschrijdend gedrag paardensport

ERMELO — Een op de drie mensen die actief zijn in de Nederlandse paardensport heeft wel eens te maken gehad met grensoverschrijdend gedrag. De hippische federatie KNHS concludeert na onderzoek dat het percentage daarmee ruim onder het landelijk gemiddelde ligt. Uit onderzoek van sportkoepel NOC*NSF bleek twee jaar geleden dat bijna 72 procent van de mensen in de leeftijd van achttien tot en met vijftig jaar in hun jeugd minimaal eenmaal grensoverschrijdend gedrag in de sport heeft meegemaakt.

De KNHS deed met behulp van het Centrum Veilige Sport Nederland onderzoek naar grensoverschrijdend gedrag in de paardensport tussen 2010 en 2020. Bijna 1300 mensen vulden de onlinevragenlijst in.

Van de respondenten gaf 35 procent aan weleens te maken hebben gehad met grensoverschrijdend gedrag. In de meeste gevallen ging het om emotioneel grensoverschrijdend gedrag, zoals roddelen, beledigen en vernedering. Van de deelnemers aan het onderzoek gaf 6,6 procent aan seksueel

grensoverschrijdend gedrag te hebben ervaren. Het gaat dan met name om seksueel getinte grappen, ongewenste aanrakingen, seksuele opmerkingen en iemand die te dichtbij kwam staan. In twee gevallen werd aangifte gedaan bij de politie.

De KNHS start volgend jaar samen met het Centrum Veilige Sport Nederland een campagne om een 'veilig sportklimaat' te stimuleren. De resultaten van het onderzoek en de aanbevelingen daarin worden als handvatten gebruikt voor zowel sportaanbieders als sporters.

De bond wil samen met zijn partners, verenigd in de Sectorraad Paarden, grensoverschrijdend gedrag in de sport tegengaan.

Na de onthullingen vorig jaar over grensoverschrijdend gedrag in de turnsport, besloten heel wat bonden binnen hun sport onderzoek te doen. Het resulteerde bij triatlondbond NTB vorige maand in het vertrek van het voltallige bestuur alsook van technisch directeur Adrie Berk en hoofdcoach Louis Delahaije. Een onderzoeksbureau was tot de conclusie gekomen dat binnen het topsportprogramma van de NTB onvoldoende sociale veiligheid bestaat. In het rapport werd gesproken over groepsvorming, uitsluiting, roddelen en pestgedrag.

Zwembond KNZB heeft ook een preventief onderzoek lopen naar mogelijk grensoverschrijdend gedrag in de sport.

Skeletonster Bos neemt de leiding in wereldbeker

ALTENBERG — Skeletonster Kimberley Bos heeft de leiding genomen in het wereldbekerklassement. Na twee keer zilver vorige maand in Innsbruck moest de 28-jarige Edese in Altenberg genoeg nemen met de zesde plaats. Toch nam Bos de eerste plaats in het klassement over van de Russin Elena Nikitina, die op de Duitse baan niet verder kwam dan plek elf.

De Duitse Tina Hermann zegevierde in eigen land. De viervoudig wereldkampioene, die begin dit jaar in Altenberg haar wereldtitel prolongeerde, was over twee runs de snelste met 1.55,36.

Bos moest bijna een halve seconde toegeven. Na de eerste run stond de Gelderse op de vierde plaats.

Bos, al vrijwel zeker van deelname aan de Olympi-

sche Spelen in Beijing, nam de leiding in het klassement na drie wedstrijden met 596 punten. De 21-jarige Russin Alina Tararitsjenkova, die tweede werd in Altenberg, staat tweede in de wereld met twee punten minder. Nikitina zakte naar de derde plaats met 586 punten. De 29-jarige Russin had in Innsbruck beide wedstrijden gewonnen. Volgende week is in Winterberg de vierde wereldbeker van het seizoen.

Handbalsters starten WK als titelverdediger tegen Puerto Rico

TORREVIEJA — De Nederlandse handbalsters beginnen op het WK in Spanje de jacht op titelprolongatie tegen Puerto Rico. Oranje veroverde twee jaar geleden in Japan de wereldtitel onder leiding van bondscoach Emmanuel Mayonnade, die na de teleurstellend verlopen Olympische Spelen van Tokio vertrok. Met Monique Tijsterman als interim-bondcoach hopen de handbalsters deze maand hun titel te prolongeren.

“We willen onze titel verdedigen en dat kan met dit team, waarin de speelsters echt een klik hebben met elkaar. Maar we weten ook dat het van zoveel factoren

afhangt om de finale te halen”, zegt Tijsterman. In de voorbereiding ging Oranje hard onderuit tegen Noorwegen, maar de duels met Rusland en Zuid-Korea werden

wel gewonnen. Nederland begint het toernooi vandaag in Torrevieja tegen Puerto Rico. Oezbekistan (zondag) en Zweden (dinsdag) zijn de andere tegenstanders in de groep. Voor het eerst doen er 32 landen mee aan het WK. De eerst drie uit de acht groepen gaan door naar de hoofdronde, die uit vier poules bestaat. De eerste twee uit die poules plaatsen zich voor de kwartfinales.

Basketballer LeBron James na coronatests weer terug in NBA

LOS ANGELES — Basketballer LeBron James mag na een positieve coronatest in het begin van de week weer spelen in de NBA. De superster van Los Angeles Lakers testte maandag positief, maar daarna leverden twee aanvullende tests steeds een negatieve uitslag op. In lijn met de coronaregels in de Amerikaanse competitie mag James daarom per direct weer trainen en spelen.

Zonder de 36-jarige James, viervoudig kampioen in de NBA, won LA Lakers dinsdag van Sacramento Kings (117-92). Vandaag neemt de kampioen van vorig jaar het op tegen stadgenoot Los Angeles Clippers, mét James weer in de gelederen.

De Amerikaan miste onlangs vanwege een schorsing al een wedstrijd. James

Foto: NBA

Lebron James in actie.

moest tegen New York Knicks voor straf aan de kant blijven vanwege zijn aanvaring met Isaiah Stewart van Detroit Pistons.

Hij had Stewart, al dan niet bewust, in het gezicht geslagen en kreeg voor het eerst in zijn NBA-carrière een schorsing.

Formule 1-teams rijden in Djedda met Frank Williams op hun auto's

DJEDDA — De Formule 1-teams rijden dit week-einde in Saudi-Arabië met de naam van Sir Frank Williams op hun auto's. De Brit, oprichter van de renstal Williams, overleed vorige week op 79-jarige leeftijd. Als eerbetoon aan Williams prijkt zijn naam op de bolides van diverse teams.

Onder meer Ferrari, Alfa Romeo en natuurlijk Williams deelden daar via de sociale media al foto's van. De monteurs van de Williams-renstal dragen rouwbanden.

In hun pitbox is een herdenkingsplek voor de oprichter van het team ingericht, waarin een condoleance-register ligt. “Deze is voor Frank”, schrijft Williams

Foto: F1

voorafgaand aan de eerste vrije training op het nieuwe circuit van Djedda. “Het wordt een emotioneel weekeinde voor het hele

team”, aldus Williams-coureur George Russell.

“We kijken ernaar uit om zo goed en snel mogelijk te ra-

cen, ter ere van Frank. Dat zou hij zo willen. We gaan het zo goed mogelijk proberen te doen voor Frank en de Williams-familie.”